

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

фебруар 2022 / број 62

2/2022

Србија - Златибор, водопад Гостиље

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА БРИГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221

Година VI, број 62, ФЕБРУАР 2022.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.

Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравец Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

Билјана Бауцал Рајић, самостални саветник у Одсеку за порез на доходак грађана и доприносе;

мр Жељко Албанезе;

мр Јован Чанак;

др Маријана Жиравец Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник“;

мр Мирјана Димитријевић

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашевић

Штампа:

Марго-арт, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд

тел: +381 11 2836 890

факс: +381 11 2836 474

имејл: urednik@ingpro.rs

СIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657ПОСЛОВНИ саветник : часопис за
рачуноводство, финансије и порезе / главни
и одговорни уредник Маријана Жиравец
Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017). -
Београд : ИНГ-ПРО, 2017. (Београд : Digital
art). - 30 cmМесечно. - Друго издање на другом
медijumu:Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-
3825ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260Часопис можете поручити телефоном:
011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

Већ се смрачило, тако да је Милутин ушао у кућу из радионице. Приметио је да једино светло гори у Марициној канцеларији, па је провирио унутра и упитао: „Марице, јел’ доста за данас, хоћемо ли да ручамо?”

Не дижући поглед са екрана, Марица је само одмахнула руком: „Ма какав ручак, морам да сажваћем овај модел напомена уз финансијске извештаје!”

„Жвакала си данас још нешто осим тих напомена, мирише цела канцеларија на буреке, зато ниси гладна!”

Марица је спустила наочаре на врх носа, па погледала Милутину преко њих: „Као прво, Брка пекар је донео документацију за књижење, па је са собом донео и мирис пекаре, а као друго, није ми ни до јела ни до чега другог док ово не растумбам у глави.”

„А шта то тако урнебесно напомињеш, па си опет нервозна због тога?”

„Шта ме питаш шта напомињем – оно што пише у прописима да мора да се уради! До сада то нисам радила јер није морало, а сада морам за ове моје што су микро правна лица. Срећа да не морам исто и за микро предузетнике, јер бих полудела. Кад под милим богом да стигнем и то да урадим,” узнемирила се Марица, одједном јој врућина, па је устала од стола и отворила прозор.

„А коме треба то напомињање?”

„Није напомињање, него напомене уз финансијске извештаје. А треба корисницима финансијских извештаја додатно да се опишу оне цифре које су написане у обрасцима биланса.”

„Ја и даље не разумем ко су па ти корисници, коме треба да се појашњава. Кад им треба кредит, банка им свеједно тражи ’ситна цревца’ од папирологије. Кому још могу да затребају извештаји једног трговца, или превозника, или молера?”

„Ти и не треба да разумеш, ти се разумеш у издувну грану ауспуха, фергајзере, друк лагере и да ли враћа на иберлауф. А и што мени досађујеш, ко да ја знам коме треба? Пише да морам да направим и напомене, па радим како морам.”

„Па онда ради, шта ти могу, твоје су паре”, додао је Милутин и сагао се да одвеже ципеле.

„Које, бре, паре, угурсузе један”, отворила је Марица и други прозор и запалила цигарету, „коме да наплатим додатни посао кад су то њима само ’неки папири’, а и то је посао књиговође?”

„А што не обесиш ценовник на врата ко што ја имам у радионици,” протеже Милутин задовољно прсте, срећан што је након дугог дана у радионици напокон скинуо ципеле.

„Могу ја себе да обесим на та врата, али тешко да могу да наплатим додатну услугу”, села је Марица поново за сто.

„Па онда нека иду код другог књиговође, па ће исто ценовник да их дочека.”

Поче Марица да се смеје, али од муке: „Е, дабогда и то да доживим за мог века!”

„Чудан неки еснаф”, почеша се по глави Милутин и оде у кухињу да подгреје сарму од јуче.

Ваша уредница,
Маријана Жиравец Младеновић

АКТУЕЛНА ТЕМА

Обим годишњег финансијског извештаја за 2021. годину	7
Накнаде за објаву финансијских извештаја који се састављају на 31. 12. 2021. године.....	9
Накнада за објаву редовног годишњег финансијског извештаја и статистичког извештаја	9
Накнада за обраду и јавно објављивање документације из члана 45. Закона о рачуноводству, коју достављају обвезници РЕВИЗИЈЕ	9
Остале накнаде	9
Измене подзаконских аката за примену Закона о електронском фактурисању	10
1 Измена РИНО	10
2 Измене и допуне подзаконских аката донетих на основу Закона о електронском фактурисању	10
2.1 Додатне измене у Уредби о сагласности информационом посреднику	11
2.2 Допуна Правилника о регистровању за приступ СЕФ.....	12

ПОРЕЗ НА ДОБИТ

Привредна друштва – састављање пореског биланса за утврђивање пореза на добит на обрасцу ПБ 1 за 2021. годину	13
А Добит и губитак пре опорезивања	14
I Резултат у билансу успеха	14
II Добици и губици од продаје имовине из члана 27. Закона (исказани у билансу успеха).....	15
III Усклађивање расхода.....	16
IV Усклађивање прихода	34
V Расходи и приходи по основу трансферних цена (осим камата на зајмове/кредите)	41
VI Расходи и приходи по основу камата на зајмове односно кредите између повезаних лица	42
VII Корекција расхода и прихода по основу трансферних цена, укључујући и камате на зајмове односно кредите између повезаних лица	42
VIII Корекција расхода по основу спречавања утајене капитализације	43
IX Опорезива добит	43
В Капитални добити и губици	44
Привредна друштва – подношење пореске пријаве за обрачун пореза на добит на обрасцу ПДП за 2021. годину	45
1 Подаци о пријави	47
2 Подаци о обвезнику	47
3 Подаци о делатности.....	47
5 Подаци од значаја за утврђивање пореске обавезе.....	47
5.4 Умањење обрачунатог пореза	48
Попуњавање поља од 5.5 до 5.9а	51
6 Подаци од значаја за утврђивање висине аконтације	52
Обрачун пореске амортизације за 2021. годину	53
1 Стална средства која подлежу пореској амортизацији.....	54
2 Разврставање сталних средстава у групе.....	54
2.1 Средства стечена закључно са 31. 12. 2018. године – затечена средства.....	54
2.2 Средства стечена почев од 1. 1. 2019. године – нова средства.....	56
3 Пореска амортизација за стална средства разврстана у I амортизациону групу	58
3.1 Непокретности стечене у току 2021. године.....	59
3.2 Накнадно извршена улагања на непокретностима	59
3.2 Отуђење непокретности у току пореског периода.....	59
3.3 Инвестиционе некретнине.....	61
4 Пореска амортизација за стална средства разврстана у групе од II до V.....	61
4.1 Стална средства из групе од II до V стечена закључно са 31. децембром 2018. године – затечена средства	61
4.2 Стална средства из групе од II до V стечена почев од 1. јануара 2019. године – нова средства.....	68
5 Нематеријална средства	79
5.1 Нематеријална средства стечена почев од 1. јануара 2019. године	80
5.2 Нематеријална средства стечена током 2018. године	80

5.3 Нематеријална средства стечена закључно са 31. 12. 2017. године	81
5.4 Нематеријална средства стечена путем статусне промене реализоване почев од 1. јануара 2019. године	81
5.5 Накнадно улагање у 2021. години у раније стечена нематеријална средства	81
6 Стална средства која се састоје из непокретних и покретних делова	82
Закључак – образац ПБ 1, односно ПБ 2.....	83
Исправка вредности и отпис потраживања у пореском билансу за 2021. годину	84
1 Исправка вредности потраживања у пореском билансу	85
1.1 Исправка вредности појединачних потраживања од лица којима се истовремено дугује.....	86
1.2 Исправка вредности потраживања која није била призната као расход у пореском билансу за 2020. годину.....	86
2 Отпис потраживања	87
2.1 Отпис застарелих потраживања и потраживања од дужника који су брисани	88
2.2 Отпис потраживања од „бившег“ предузетника.....	89
2.3 Повлачење тужбе и исход судског спора.....	90
2.4 Непријављена потраживања у стечајном поступку и оспорена потраживања од стране стечајног управника	90
2.5 Отпис потраживања за које је у претходном пореском периоду извршена исправка вредности	91
3 Наплаћена потраживања која су раније била исправљена или отписана	93
3.1 Случај 1: У 2021. години наплаћена су потраживања која су била исправљена у 2020. години и расход је био порески признат.....	93
3.2 Случај 2: У 2021. години наплаћена су потраживања која су била исправљена у 2020. години и расход није био порески признат	94
4 Губитак од продаје појединачних потраживања.....	94
5 Исправка вредности и отпис потраживања по основу датог јемства.....	96
Трансакције са повезаним лицима у пореском билансу за 2021. годину	97
1 Корекције по основу комерцијалних трансакција	98
2 Корекције по основу зајмова пласираних између повезаних лица	101
2.1 Примљени зајмови.....	102
2.2 Дати зајмови	108
3 Исказивање капиталних добитака и губитака	109
4 Пореска амортизација	110
5 Поклони и промет без накнаде повезаним лицима	112
6 Затезне камате између повезаних лица	113
7 Трансферне цене у односу између сталне пословне јединице и нерезидентне централе	114
Предузетници – састављање пореског биланса на обрасцу ПБ 2 за 2021. годину	114
А Добит и губитак пре опорезивања	117
I Резултат у билансу успеха	117
II Добици и губици од продаје имовине из члана 27. Закона о порезу на добит правних лица (исказани у билансу успеха)	117
III Усклађивање расхода	118
IV Усклађивање прихода	129
V Расходи и приходи по основу трансферних цена (осим камата на зајмове односно кредите)	131
VI Расходи и приходи по основу камата на зајмове односно кредите између повезаних лица.....	132
Б Капитални добити и губици	133
В Пореска основица	134
Предузетници – подношење пореске пријаве на обрасцу ППДГ-1С за 2021. годину	134
Део 1: Подаци о пријави	136
Део 2: Подаци о пореском обвезнику	136
Део 3: Подаци за утврђивање обавезе плаћања пореза/доприноса.....	137
Део 4: Подаци о радњи/пољопривредном газдинству	138
Део 5: Подаци о делатности.....	138
Део 6: Подаци о процени пословног резултата за утврђивање месечне аконтације пореза и доприноса.....	138
Део 7: Подаци за утврђивање коначне обавезе пореза	139
Део 8: Подаци за утврђивање коначне обавезе доприноса	139
Део 9: Подаци за утврђивање/измену месечне аконтације пореза и доприноса.....	140
Остали делови обрасца ППДГ-1С	141
Предузетници – књижење аконтација и коначне обавезе за порез и доприносе	142

САДРЖАЈ

1 Књижење аконтација и коначне обавезе за порез на приходе од самосталне делатности	142
1.1 Два могућа начина књижења аконтација пореза	143
1.2 Прекњижавање више плаћеног пореза кроз аконтације	146
2 Књижење аконтација и коначне обавезе за доприносе код предузетника који исте плаћа на остварену добит	147
2.1 Два могућа начина књижења аконтација доприноса	148
2.2 Прекњижавање више плаћених доприноса	154
Капитални добици опорезиви у складу са Законом о порезу на добит правних лица	154
1 Појам капиталног добитка односно губитка правног лица	154
2 Утврђивање капиталног добитка односно губитка правног лица	155
2.1 Утврђивање капиталног добитка или губитка правног лица по основу продаје непокретности, укључујући и непокретности у изградњи	156
2.2 Капитални добици од продаје инвестиционих некретнина	158
2.3 Утврђивање капиталног добитка или губитка правног лица по основу продаје права интелектуалне својине	159
2.4 Утврђивање капиталног добитка или губитка правног лица по основу продаје удела у капиталу правних лица и акција и осталих хартија од вредности	161
2.5 Утврђивање капиталног добитка или губитка правног лица по основу продаје инвестиционе јединице инвестиционог фонда	162
2.6 Утврђивање капиталног добитка или губитка правног лица по основу продаје дигиталне имовине	163
3 Пребијање капиталних добитака и губитака	164
4 Исказивање капиталних добитка или губитака правних лица у пореском билансу	164
Стална пословна јединица – састављање пореског биланса на обрасцима ПБП и ПБ 1 и подношење пореске пријаве на обрасцу ПДП за 2021. годину	166
1 Порески биланс на обрасцу ПБ 1	168
2 Порески биланс на обрасцу ПБП	170
3 Пореска пријава на обрасцу ПДП	171
3.1 Подаци о пријави	171
3.2 Подаци о обвезнику	171
3.3 Подаци о делатности	171
3.5 Подаци од значаја за утврђивање пореске обавезе	172
3.6 Подаци од значаја за утврђивање висине аконтације	172
Недобитне организације – састављање пореског биланса на обрасцу ПБН 1 и пореске пријаве на обрасцу ПДП за 2021. годину	173
1 Недобитне организације као обвезници пореза на добит	173
1.1 Недобитне организације које остварују пореско ослобођење	175
1.2 Приходи недобитних организација који подлежу опорезивању	175
1.3 Приходи недобитних организација који НЕ подлежу опорезивању	177
2 Порески биланс – образац ПБН 1	177
3 Пореска пријава – образац ПДП	179
3.1 Подаци о пријави	179
3.2 Подаци о обвезнику	179
3.3 Подаци о делатности	179
3.5A Подаци од значаја за утврђивање пореске обавезе за недобитне организације	179

ПОРЕЗИ

Усклађени су динарски износи пореза на употребу, држање и ношење добара за плаћање пореза за 2022. годину	181
1 Порез на употребу моторних возила	181
1.1 Умањења пореза на употребу моторних возила	181
1.2 Ослобођења од плаћања пореза на употребу моторних возила	182
1.3 Плаћање пореза на употребу моторних возила	183
2 Порез на употребу пловила	183
2.1 Умањења пореза на употребу пловила	184
2.2 Ослобођења од плаћања пореза на употребу пловила	184

2.3 Плаћање пореза на употребу пловила	185
3 Порез на употребу ваздухоплова.....	185
3.1 Умањења пореза на употребу ваздухоплова	185
3.2 Ослобођења од плаћања пореза на употребу ваздухоплова	185
3.3 Плаћање пореза на употребу ваздухоплова	185
4 Порез на регистровано оружје.....	186
4.1 Ослобођења од плаћања пореза на регистровано оружје.....	186
4.2 Утврђивање и плаћање пореза на регистровано оружје.....	187

ЗАРАДЕ

Нови неопорезиви износи за одређена примања запослених и других лица – од 1. фебруара 2022. године	188
1 Изузимање из дохотка за опорезивање према члану 9. Закона о порезу	188
2 Пореска ослобођења на примања запосленог од послодавца према члану 18. Закона о порезу	190
3 Изузимање из дохотка за опорезивање према члану 21а став 2. Закона о порезу и члану 13. став 3. Закона о доприносима	191
4 Остала изузимања из дохотка за опорезивање.....	191
5 Динарски усклађени износи месечних зарада за 2022. годину за новонастањена лица	191
Пријава запослених и других радно ангажованих лица на обавезно социјално осигурање – нова уредба о пријави	192
1 Зашто је неопходна Уредба?.....	192
2 Подношење јединствене пријаве на осигурање	193
2.1 Основне одредбе	193
2.2 Овлашћење лица за рад на порталу Централног регистра.....	193
2.3 Попуњавање обрасца М.....	194
2.4 Докази за утврђивање својства осигураника	201
3 Рад на порталу Централног регистра	202
Казнене одредбе	203
Утврђивање и опорезивање капиталног добитка који остварују физичка лица	204
Увод: последње измене и допуне одредаба Закона које се односе на опорезивање капиталног добитка	204
1 Појам капиталног добитка и капиталног губитка	205
2 Порески обвезник.....	206
2.1 Порески обвезник – резидент Републике Србије.....	206
2.2 Порески обвезник – нерезидент Републике Србије	206
2.3 Предузетник као порески обвезник	207
3 Утврђивање капиталног добитка.....	207
3.1 Продајна цена	208
3.2 Набавна цена	208
4 Пореска основица и пореска стопа.....	211
5 Пребијање капиталних добитака и капиталних губитака	211
6 Пореска ослобођења	212
6.1 Ослобођење по основу улагања средстава од продаје непокретности у решавање стамбеног питања	212
6.2 Ослобођење по основу улагања новчаних средстава од продаје дигиталне имовине у основни капитал привредног друштва, односно у капитал инвестиционог фонда	213
6.3 Ослобођење по основу уноса ауторског и сродних права и права индустријске својине у капитал привредног друштва.....	214
6.4 Сразмерно умањење пореске обавезе	214
7 Пореско изузимање	214
8 Пореска пријава.....	217
9 Утврђивање и наплата пореза	217
Регулатива и обрачун плата у јавном сектору почев од плате за јануар 2022. године.....	218
1 Обрачун плата у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе	220
1.1 Примена законске и подзаконске регулативе на обрачун плата у 2022. години.....	220
1.2 Обрачун плата.....	221
2 Обрачун плата у јавним службама.....	223

САДРЖАЈ

2.1 Примена законске и подзаконске регулативе на обрачун плата у 2022. години.....	223
2.2 Обрачун плата.....	223
2.3 Напомене у вези са исплатом минималне зараде (плате).....	227
3 Уређивање плата за државне службенике и намештенике.....	228
4 Уређивање плата у јавним агенцијама.....	229

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Састављање и подношење годишњих финансијских извештаја за 2021. годину према прописима буџетског рачуноводства.....	230
1 Измене у састављању финансијских извештаја.....	230
2 Састављање финансијских извештаја КЈС за 2021. годину.....	232
3 Попуњавање образаца на којима се састављају финансијски извештаји.....	232
Образац 1 – Биланс стања.....	232
Образац 2 – Биланс прихода и расхода.....	233
Образац 3 – Извештај о капиталним издацима и примањима.....	233
Образац 4 – Извештај о новчаним токовима.....	234
Образац 5 – Извештај о извршењу буџета.....	235
4 Извештаји за које нису прописани обрасци.....	237
4.1 Образложење одступања између одобрених средстава и извршења.....	237
4.2 Извештај о коришћењу средстава из текуће и сталне буџетске резерве.....	237
4.3 Извештај о гаранцијама датим у току фискалне године.....	237
4.4 Извештај о примљеним донацијама и задужењу на домаћем и страном тржишту новца и капитала и извршеним отплатама дугова.....	238
4.5 Извештај о реализацији укупних средстава буџета по корисницима, програмима, пројектима, функцијама, економским класификацијама и изворима на нивоу буџета Републике Србије.....	238
5 Усвајање финансијских извештаја.....	238
6 Подношење финансијских извештаја.....	239
7 Рокови подношења финансијских извештаја.....	239
8 Шема логичке контроле образаца финансијских извештаја.....	240
Састављање и подношење извештаја о структури и вредности нефинансијске имовине Републике Србије за 2021. годину.....	242
1 Пример попуњавања образаца у вези са извештавањем о структури и вредности нефинансијске имовине.....	243
1.1 Извештај о структури и вредности непокретне имовине у својини Републике Србије – образац СВИ 1.....	243
1.2 Извештај о структури и вредности покретне имовине у својини Републике Србије – образац СВИ 2.....	244
Измене Правилника о обрасцима тромесечних извештаја о реализацији годишњег односно трогодишњег програма пословања јавних предузећа.....	246

СТАТИСТИКА

Календар пореских и других обавеза за фебруар 2022. године.....	247
Актуелни статистички подаци на дан 25. 1. 2021. године.....	251
1 Просечна месечна зарада по запосленом.....	251
2 Доприноси за социјално осигурање.....	251
2.1 Стопе доприноса.....	251
2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса.....	251
2.3 Највиша основица за обрачун доприноса.....	251
3 Минимална зарада.....	251
4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом.....	251
5 Индекс потрошачких цена.....	252
6 Законске камате.....	252
6.1 Годишња камата за неблаговремено плаћене јавне приходе.....	252
6.2 Годишња законска затезна камата.....	252
7 Накнаде трошкова и друга примања запослених.....	253

Обим годишњег финансијског извештаја за 2021. годину

Чланом 29. став 5. Закона о рачуноводству прописано је да редован годишњи финансијски извештај великих правних лица, средњих правних лица, правних лица која имају обавезу састављања консолидованих годишњих финансијских извештаја (матична правна лица), јавних друштава, односно друштава која се припремају да постану јавна, у складу са законом којим се уређује тржиште капитала, независно од величине, обухвата:

- 1) биланс стања,
- 2) биланс успеха,
- 3) извештај о осталом резултату,
- 4) извештај о променама на капиталу,
- 5) извештај о токовима готовине и
- 6) напомене уз финансијске извештаје.

Ставом 6. наведеног члана прописано је да редован годишњи финансијски извештај правних лица и предузетника, осим правних лица из ст. 5. и 7. тог члана, обухвата:

- 1) биланс стања,
- 2) биланс успеха и
- 3) напомене уз финансијске извештаје.

Ставом 7. истог члана прописано је да редован годишњи финансијски извештај предузетника и других правних лица из члана 2. тачка 2) поменутог закона, разврстаних као микро правно лице, обухвата:

- 1) биланс стања и
- 2) биланс успеха.

Полазећи од одредби члана 29. став 6. Закона о рачуноводству (додуше непрецизно написаних) у чланку „Састављање и достављање финансијских извештаја за 2021. годину” у броју 1/2022 (стр. 11), исти смо протумачили тако да годишњи финансијски извештај предузетника који су разврстани у категорију средњих и великих правних лица обухвата биланс стања, биланс успеха и напомене. Дакле, наведени предузетници не би требало да имају обавезу састављања осталих извештаја.

Ипак, Посебан информациони систем (ПИС) АПР-а заснован је и ове године на тумачењима која су наведена у Мишљењу Министарства финансија бр. 011-00-00100/2021-16 од 3. 2. 2021. године. Без обзира на то што надлежно министарство некон-

зистентно тумачи на кога се односи појам „велико правно лице” или „средње правно лице” (у неким случајевима под појмом „велико односно средње правно лице” не подразумевају се и предузетници разврстани у те категорије, док се у другим случајевима подразумевају и они), **заузет је став да предузетници који су разврстани у категорију великих и средњих правних лица састављају комплетан сет финансијских извештаја.** Према подацима које је АПР објавио у публикацији „Годишњи билтен финансијских извештаја 2020” таквих предузетника је свега седамнаест (два разврстана као велико правно лице и петнаест разврстаних као средње правно лице).

Осим тога, иако обим годишњег финансијског извештаја (у складу са чланом 29. Закона о рачуноводству) зависи од величине обвезника, а не од рачуноводственог оквира који обвезник примењује, приликом тумачења обима годишњег извештаја за друга правна лица Министарство финансија узело је у обзир и рачуноводствени оквир који ти обвезници примењују, иако нам није јасно на основу које одредбе Закона о рачуноводству такав закључак може да се изведе.

На основу ставова Министарства финансија, који су наведени у наставку текста, и правила на којима је заснован ПИС АПР-а, обим финансијског извештаја за 2021. годину је следећи:

Обавезу састављања комплетног сета финансијског извештаја имају:

- велика и средња правна лица;
- велика и средња друга правна лица која примењују МСФИ или МСФИ за МСП;
- предузетници разврстани у категорију великих и средњих правних лица;
- јавна друштва, односно друштва која се припремају да постану јавна у складу са законом којим се уређује тржиште капитала, независно од њихове величине;
- правна лица која имају обавезу да састављају консолидовани годишњи финансијски извештај (матична правна лица, без обзира на њихову величину).

Накнаде за објаву финансијских извештаја који се састављају на 31. 12. 2021. године

У „Службеном гласнику РС” бр. 129/2021 од 28. 12. 2021. године објављена је измена Одлуке о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре, којом је измењен члан 32, у којем се накнаде за објаву финансијских извештаја који се састављају на 31. 12. 2021. утврђују у следећем износу:

Накнада за објаву редовног годишњег финансијског извештаја и статистичког извештаја

Опис/обвезник	Износ
Велика и средња правна лица	3.500 динара
Предузетници који су разврстани као велика или средња правна лица	
Сва јавна друштва без обзира на величину	
Правна лица која имају обавезу састављања консолидованих годишњих финансијских извештаја, без обзира на величину	
За консолидовани годишњи финансијски извештај	
Велика и средња друга правна лица која примењују Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица	1.400 динара
Мала правна лица	
Предузетници разврстани као мало правно лице	
Микро правна лица	
Микро друга правна лица која примењују Правилник	550 динара
Предузетници разврстани као микро правно лице	
Достављање изјаве о неактивности	300 динара
Неблаговремено достављен финансијски извештај, односно изјава о ликвидности	Основна накнада + 3.000 динара
Замена финансијских извештаја	Основна накнада

Накнада за обраду и јавно објављивање документације из члана 45. Закона о рачуноводству, коју достављају обвезници РЕВИЗИЈЕ

Опис/обвезници	Износ
Велика и средња правна лица	3.500 динара
Сва јавна друштва без обзира на величину	
Микро и мала правна лица која у складу са Законом о рачуноводству састављају годишњи извештај о пословању	
Документација уз консолидовани годишњи финансијски извештај	
Мала и микро правна лица	
Предузетник, без обзира на величину	2.500 динара
Достављање коригованог годишњег финансијског извештаја (уз документацију)	Накнада за објављивање документације + основна накнада за финансијске извештаје
Достављање коригованог консолидованог годишњег финансијског извештаја (уз документацију)	
Неблаговремено достављање документације	Основна накнада + 3.000 динара
Замена редовног финансијског извештаја и документације	Основна накнада за финансијске извештаје + основна накнада за документацију
Замена консолидованог финансијског извештаја и документације	Основна накнада за консолидоване финансијске извештаје + основна накнада за документацију

Остале накнаде

- Достављање ванредног финансијског извештаја – 500,00 динара.
- Замена статистичког извештаја – 1.000,00 динара.
- За обраду и јавно објављивање консолидованог годишњег финансијског извештаја и документације веће групе правних лица, које доставља изузето поседовано матично правно лице (у складу са чланом 32. став 4. тачка 5. Закона о рачуноводству), накнада износи 3.500,00 динара.
- За обраду и јавно објављивање добровољне ревизије (у складу са чланом 17. став 3. Правилник о условима и начину јавног објављивања финансијских извештаја и вођењу Регистра финансијских извештаја, добровољна ревизија доставља се уз захтев за јавно објављивање, на обрасцу прописаном од стране Регистратора) накнада износи 2.500,00 динара.

Измене подзаконских аката за примену Закона о електронском фактурисању

Народна скупштина усвојила је Закон о изменама и допунама Закона о електронском фактурисању, који је објављен у „Службеном гласнику РС” број 129/2021 од 28. децембра 2021. године.

Наведени закон ступио је на снагу 29. децембра 2021. године, а коментар измена објављен је у броју 1/2022 овог часописа, у чланку „Измене и допуне Закона о електронском фактурисању”, стр. 7.

У циљу усклађивања са датим изменама усвојен је Закон о изменама Закона о роковима

измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама (даље: РИНО), који је објављен у „Службеном гласнику РС” број 130/2021 од 29. децембра 2021. године, а ступио је на снагу 30. децембра 2021. године.

Осим тога, извршене су измене у шест подзаконских аката за примену Закона о електронском фактурисању, које су објављене у „Службеном гласнику РС” број 132/2021 од 30. децембра 2021. године. Подсећамо на то да је једна од најважнијих измена Закона о електронском фактурисању **померање рокова за почетак обавезне примене обавеза прописаних тим законом на 1. мај 2022. године**, и то:

1. за субјекте јавног сектора:

- издавање електронских фактура другим субјектима јавног сектора,
- примање и чување електронских фактура,
- електронско евидентирање обрачуна ПДВ-а;

2. за субјекте приватног сектора:

- издавање електронске фактуре субјектима јавног сектора.

1 Измена РИНО

Једина измена у РИНО односи се на померање рока у члану 2. став 1. тачка 11), који гласи: „У централном регистру фактура који успоставља и води Министарство финансија – Управа за трезор евидентирају се електронске фактуре издате од стране поверилаца у комерцијалним трансакцијама изме-

ђу јавног сектора и привредних субјеката, односно између субјеката јавног сектора, у којима су субјекти јавног сектора дужници, по успостављању техничко-технолошких услова, а обавезно од 1. маја 2022. године, на основу података добијених из система електронских фактура.

Значи, до наведеног датума (30. априла 2022. године) наставиће се са регистрацијом фактура у Централном регистру фактура онако како се то обављало и до сада.

2 Измене и допуне подзаконских аката донетих на основу Закона о електронском фактурисању

Померен је рок за примену – на 1. фебруар 2022. године следећих подзаконских аката:

- 1.** Правилника о елементима електронске фактуре, форми и начину доставе пратеће и друге документације кроз систем електронских фактура, начину и поступку електронског евидентирања обрачуна пореза на додату вредност у систему електронских фактура и начину примене стандарда електронског фактурисања,
- 2.** Правилника о начину поступања Централног информационог посредника и
- 3.** Уредбе о поступку и условима за давање и одузимање сагласности за обављање послова информационог посредника.

Померен је рок за примену – на 1. мај 2022. године следећих подзаконских аката:

- 1.** Уредбе о условима и начину чувања и стављања на увид електронских фактура и начину обезбеђивања веродостојности и интегритета садржине фактура у папирном облику,
- 2.** Уредбе о условима и начину коришћења система за управљање фактурама и
- 3.** Правилника о начину и поступку регистравања за приступ систему електронских фактура, начину приступања и коришћења система електронских фактура и начину коришћења података који су доступни у систему електронских фактура.

и чувањем електронских фактура, односно у вези са електронским евидентирањем из члана 4. Закона о електронском фактурисању (под штетним догађајем подразумева се појединачна штета настала у вези са једном електронском фактуром, односно обрачуном из члана 4. Закона о електронском фактурисању, а у оквиру обављања послова информационог посредника). Укупна осигурана сума на коју мора да буде уговорено осигурање од одговорности кумулативно на годишњем нивоу по свим штетним догађајима, при чему не може да буде нижа од 5.000.000 евра у динарској противвредности укупно за све поверене послове у вези са издавањем, слањем, примањем и чувањем електронских фактура, односно у вези са електронским евидентирањем из члана 4. Закона о електронском фактурисању.

У складу са чланом 5. став 8. Уредбе о сагласности информационом посреднику, по утврђивању испуњености услова из члана 2. ст. 2. и 4. те уредбе, Министарство финансија доноси решење о давању сагласности и уписује подносиоца захтева у Регистар информационих посредника у складу са чланом 12. Закона о електронском фактурисању.

2.2 Допуна Правилника о регистрању за приступ СЕФ

Члан 10. став 1. Правилника о регистрању за приступ СЕФ допуњен је тако што ће држав-

ним органима и организацијама, органима и организацијама аутономне покрајине, органима и организацијама јединица локалне самоуправе, јавним предузећима, посебним органима преко којих се остварује регулаторна функција и правним и физичким лицима којима су поверена јавна овлашћења (даље: орган), **као и субјектима јавног сектора који су уговорне стране у оквирним споразумима у смислу члана 5. став 3. Закона о електронском фактурисању**, бити достављени подаци из система електронских фактура само ако су им неопходни за вршење послова из своје надлежности, а те податке могу да обрађују искључиво у сврхе несметаног обављања послова из своје надлежности и то само у оној мери у којој је то неопходно. Допуна је извршена ради усаглашавања са одредбом члана 5. став 3. Закона о електронском фактурисању (која је у Закон додата кроз последње измена тог закона), којом је прописано да систем електронских фактура користи и субјект јавног сектора који је уговорна страна у оквирном споразуму којим се утврђују услови и начин доделе уговора током периода важења оквирног споразума у смислу закона којим се уређују јавне набавке – за пријем, чување и увид у поступање са електронским фактурама издатим приликом извршења уговора закљученог на основу оквирног споразума.

ПС

Привредна друштва – састављање пореског биланса за утврђивање пореза на добит на обрасцу ПБ 1 за 2021. годину

Увод

Опорезиву добит и коначну пореску обавезу за 2021. годину, као и аконтацију за 2022. годину, обвезници – привредна друштва утврђују на основу:

- Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 25/2001... и 118/2021 – даље: **Закон**);
- Правилника о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 20/2014, 41/2015, 101/2016, 8/2019, 94/2019, 159/2020 и 97/2021 – даље: **Правилник о пореском билансу**);
- Правилника о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе („Сл. гласник РС” бр. 116/2004, 99/2010, 104/2018 и 8/2019 – даље: **Стари правилник о пореској амортизацији**);
- Правилника о амортизацији сталних средстава која се признаје за пореске сврхе („Сл. гласник РС” бр. 93/2019 – даље: **Нови правилник о пореској амортизацији**);
- Правилника о трансферним ценама и методама које се по принципу „ван дохвата руке” примењују код утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима („Сл. гласник РС” бр. 61/2013, 8/2014, 94/2019 и 95/2021 – даље: **Правилник о трансферним ценама**);
- Правилника о каматним стопама за које се сматра да су у складу са принципом „ван дохвата руке” за 2021. годину („Сл. гласник РС” бр. 24/2021);
- Правилника о Листи јурисдикција са преференцијалним пореским системом („Сл. гласник РС” бр. 122/2012, 104/2018 и 161/2020);
- Правилника о условима и начину остваривања права на признавање трошкова који су непосредно повезани са истраживањем и развојем у пореском билансу у двоструко увећаном износу („Сл. гласник РС” бр. 50/2019 – даље: **Правилник о признавању трошкова истраживања и развоја**);
- Правилника о условима и начину изузимања квалификованих прихода из основице пореза на

добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 50/2019 – даље: **Правилник о изузимању квалификованих прихода**);

- Правилника о условима и начину остваривања права на порески кредит за улагање у капитал новооснованог привредног друштва које обавља иновациону делатност („Сл. гласник РС” бр. 50/2019 – даље: **Правилник о пореском кредиту за улагање у иновациону делатност**);
- Правилника о улагањима у области културе која се признају као расход („Сл. гласник РС” бр. 78/2018 – даље: **Правилник о улагањима у области културе**);
- Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС” бр. 80/2002... и 96/2021);
- Закона о раду („Сл. гласник РС” бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – Одлука УС РС и 113/2017 – даље: **Закон о раду**);
- Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС” бр. 73/2019 и 44/2021 – други пропис).

Приликом утврђивања пореза на добит за 2021. годину мора да се води рачуна о елементима који су другачији у односу на 2020. годину. Измене и допуне које су објављене у „Службеном гласнику РС” бр. 153/2020 примењују се на утврђивање, обрачунавање и плаћање пореза на добит почев од 2021. године, односно за порески период који почиње у 2021. години. Те измене и допуне нису биле обимне, а осим тога, већина измена интересантна је малом броју обвезника с обзиром на то да се односе на специфичности у вези са инвестиционим фондовима и дигиталном имовином.

Дакле, реч је о следећим изменама и допунама:
1) прописана је обавеза утврђивања капиталних добитака/губитака по основу продаје дигиталне имовине и продаје инвестиционе јединице, независно од тога да ли се ради о отвореном или затвореном инвестиционом фонду;

Рег. бр. 67. Пренети кاپитални губици из ранијих година до висине износа под редним бројем 65

Под редним бројем 67 уноси се износ капиталних губитака из ранијих година који се могу пребити на рачун будућих капиталних добитака и то највише до висине износа на редном броју 65.

Право на пребијање капиталног губитка има само обвезник који саставља ПБ 1, а не и нерезидент који, у складу са чланом 40. Закона, оствари капитални добитак. Нерезидент који послује преко сталне пословне јединице има иста права као и резидентни обвезник.

Капитални губитак почев од 2010. може да се преноси пет година, а губитак остварен из ранијих година (пре 2010. године) више није преносив.

Капитални губитак из ПБ 1 за годину:	Могућност умањења оствареног капиталног добитка у периоду:
2016.	2017. до 2021.
2017.	2018. до 2022.
2018.	2019. до 2023.
2019.	2020. до 2024.
2020.	2021. до 2025.

Дакле, обвезници који су исказали капитални губитак у пореском билансу за 2016. годину исти могу да пребију само још са капиталним добитком у 2021. години.

Рег. бр. 68. Остатак кاپиталног добитка (65 - 67) > 0

Остатак капиталног добитка, као разлика између утврђеног капиталног добитка за 2021. годину и пренесених капиталних губитака из ранијих периода, увећава опорезиву добит, односно пореску основу.

Рег. бр. 69. Пореска основица – опорезива добит (62 + 68) > 0

Пореску основу чини добит исказана под редним бројем 62, увећана за остатак капиталних добитака на редном броју 68 обрасца ПБ 1.

Када на редном броју 62 обрасца ПБ 1 нема остатка добити, а исказан је остатак капиталног добитка, пореска основица – опорезива добит једнака је остатку капиталног добитка на редном броју 68.

Значи, пореска основица добија се као збир остатка добити и остатка капиталног добитка. То даље значи да пореска основица не зависи само од добити већ и од капиталног добитка. Значи, могуће је да порески обвезник који искаже губитак и нема добит у пореском билансу, ипак има пореску основу – ако је у току пореског периода остварио капитални добитак. У том случају пореска основица биће једнака остатку капиталног добитка.

ПС

Редакција

Привредна друштва – подношење пореске пријаве за обрачун пореза на добит на обрасцу ПДП за 2021. годину

Пореска пријава за утврђивање коначне обавезе за 2021. годину, као и аконтација за 2022. годину, подноси се у складу са одредбама Правилника о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 30/2015 и 101/2016, 44/2018 – други пропис, 8/2019, 94/2019, 153/2020 и 97/2021 – даље: **Правилник о пореској пријави**). Што се тиче измена Правилника о пореској пријави (које су објављене у „Службеном гласнику РС” бр. 97/2021), образац пореске пријаве је промењен у том смислу да се порески кредит који се

признаје БАНКАМА, у складу са чланом 50к Закона, више не исказује на позицијама 5.4.3 и 6.4.1 (како је исказивано прошле године), него су за потребе тог пореског кредита уведене две нове позиције:

■ 5.4.10 ОПКБ 1 – исказује се износ пореског кредита који се користи у складу са чланом 50к Закона са редног броја 9 обрасца ОПКБ 1 прописаног Правилником о пореском билансу;

■ 6.4.5 ОПКБ 1 – исказује се износ неискоришћеног пореског кредита са редног броја 10 обрасца ОПКБ 1.

■ **6.4.4 ПК 5** – износ неискоришћеног пореског кредита са редног броја 6 обрасца ПК 5;

■ **6.4.5 ОПКБ 1** – износ неискоришћеног пореског кредита са редног броја 10. Обрасца ОПКБ 1.

Закључак

Применом самоопорезивања обвезници пореза на добит утврђују коначну пореску обавезу за одговарајући порески период, као и висину аконтације за наредни порески период, у складу са чланом 63. Закона, и то на обрасцу ПДП – *Пореска пријава за аконтационо – коначно утврђивање пореза на добит правних лица*. Пореска пријава подноси се надлежном пореском органу електронским путем, преко портала Пореске управе, а уз њу обвезник подноси и пратеће обрасце (ПБ 1, ПК, ПК 1, СУ итд.) уколико је на основу њих утврдио пореску олакшицу или порески кредит, чиме је умањио пореску обавезу.

Када Пореска управа потврди формалну исправност и математичку тачност исказаних података у ПДП, а затим додели број пријаве, број одобрења за плаћање укупног износа обавезе по том основу и у електронском облику достави поменути информације подносиоцу пријаве, сматра се да је пријава исправно поднета.

Број одобрења плаћања (БОП) јесте идентификатор пореске обавезе, при чему се за један порески период додељује један БОП. Такође, плаћање пореске обавезе за исти порески период (аконтационе и коначне) врши се са истим БОП-ом.

Месечне аконтације за 2021. годину, као и разлику коначне обавезе у односу на плаћене аконтације за 2021. годину, обвезници плаћају по основу БОП-а који им је додељен у Обавештењу о успешном пријему приликом подношења коначне пореске пријаве за 2020. годину. Привремене месечне аконтације у 2022. години, почев од аконтације за јануар 2022. године, обвезници уплаћују по основу БОП-а који им је додељен у Обавештењу о успешном пријему приликом подношења коначне пореске пријаве за 2020. годину, јер се привремене аконтације у току 2022. године, у складу са чланом 67. Закона, плаћају у висини децембарске аконтације (децембар 2021. године).

Приликом подношења коначне пријаве за 2021. годину обвезник добија нови БОП, по коме плаћа аконтације пореза у 2022. години и коначну обавезу за порез на добит за 2022. годину, као и привремене аконтације у 2023. години, све до подношења коначне пријаве пореза на добит за 2022. годину.

ПС

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник“

Обрачун пореске амортизације за 2021. годину

Пореска амортизација за 2021. годину утврђује се применом различитих правила у зависности од тога да ли се ради о средствима стеченим закључно са 31. 12. 2018. године или онима која су стечена почев од 1. 1. 2019. године. С обзиром на то да се пореска амортизација средстава набављених закључно са 31. 12. 2018. године и оних набављених након тог датума обрачунава применом различитих метода, обвезници ће водити дупле евиденције. Осим тога, постоје и специфичности у вези са накнадним улагањем у

основна средства која су стечена закључно са 31. 12. 2018. године.

Увод

Расход по основу пореске амортизације утврђује се у складу са члановима 10, 10а и 10б Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 25/2001... и 118/2021 – даље: Закон), на начин ближе уређен:

гласно прописима о рачуноводству, постала расположива за коришћење почев од 1. јануара 2018. године. Дакле, стална средства која се састоје из непокретних и покретних делова, стечена до 31. децембра 2017. године, и даље се амортизују у пореске сврхе разврстане у групу I.

Пример: Пореска амортизација за средство које се састоји из непокретног и покретног дела

Предузеће ГАМ је 12. марта 2021. године купило пословни објект (зграду) са припадајућом паркинг-површином, укупне вредности 45.500.000 динара. У зграду је уграђен и лифт. На фактури добављача јасно је специфицирано: вредност паркинг-површине је 3 милиона динара, а вредност лифта 1,5 милион динара. Укупна вредност по Уговору о купопродаји пословног објекта са припадајућом паркинг-површином по систему „кључ у руке” износи 45,5 милиона динара.

ГАМ је у рачуноводственој евиденцији признао вредност купљене непокретности са припадајућом паркинг-површином у вредности од 44.000.000 динара на конту 022, а лифт у вредности од 1.500.000 динара на конту 023.

У складу са Правилником, пословни објект са припадајућом паркинг-површином разврстао је у I групу и амортизоваће га у пореске сврхе по стопи од 2,5% годишње, а лифт је разврстао у II групу и амортизоваће га по стопи од 10% годишње, такође применом пропорционалне методе.

Закључак – образац ПБ 1, односно ПБ 2

У пореском билансу на обрасцу ПБ 1 за потребе исказивања података о амортизацији предвиђена су два поља, и то:

■ ред. бр. 20: „Укупан износ амортизације исказан у финансијским извештајима”;

■ ред. бр. 21: „Укупан износ амортизације који се признаје у пореске сврхе у складу са чл. 10. и 10б Закона”.

У пореском билансу на обрасцу ПБ 2 за потребе исказивања података о амортизацији предвиђена су два поља, и то:

■ ред. бр. 21: „Укупан износ амортизације исказан у финансијским извештајима”;

■ ред. бр. 22: „Укупан износ амортизације који се признаје у пореске сврхе у складу са чл. 10. и 10б Закона”.

Податак о укупном износу рачуноводствене амортизације исказан је у оквиру рачуна 540 – *Трошкови амортизације* и то је износ који се исказује на ред. бр. 20 обрасца ПБ 1 односно ред. бр. 21 обрасца ПБ 2.

Укупан износ амортизације који се признаје у пореске сврхе и исказује на ред. бр. 21 обрасца ПБ 1, односно на ред. бр. 22 обрасца ПБ 2 треба израчунати као збир следећих износа:

1) збирног износа амортизације из колоне 7 обрасца ОА (за све четири амортизационе групе) – стална средства стечена закључно са 31. 12. 2018. године и нематеријална средства стечена закључно са 31. 12. 2017. године;

2) износа пореске амортизације непокретности које су стечене закључно са 31. 12. 2018. године;

3) износа пореске амортизације нематеријалних средстава која су стечена од 1. јануара до 31. децембра 2018. године;

4) укупног износа амортизације који се признаје као расход у пореском периоду за сва стална средства стечена почев од 1. јануара 2019. године – односи се на непокретности, стална средства разврстана у групе II до V, нематеријална средства, инвестиционе некретности (податак са ред. бр. 3 обрасца ПОА).

ПС

Електронски часопис ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ”, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у свацијем пословању. Наменен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издавамо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, Образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца”, „Календар правних аката” и „Регистар прописа”.

Тренутно се у издању налази преко 1.100 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За ирешиљау и грује информације иишиће нам на: office@ingpro.rs или нас иозовиће на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Исправка вредности и отпис потраживања у пореском билансу за 2021. годину

Увод

Пореско признавање прихода и расхода може да се разликује од рачуноводственог. Са аспекта исправке вредности и отписа потраживања, Закон о порезу на добит дефинише критеријуме за њихово признавање.

Различито признавање расхода по основу исправки вредности и отписа потраживања резултира исказивањем података у пореском билансу на обрасцу ПБ 1, односно корекцијом расхода на редним бројевима:

■ 7 – Исправке вредности појединачних потраживања од лица коме се истовремено дујује, до износа обавезе према том лицу,

■ 26 – Расход по основу исправке вредности појединачних потраживања ако од рока за њихову наплату није прошло најмање 60 дана, као и оштри вредности појединачних потраживања извршен без претходно испуњених услова из члана 16, односно члана 22а Закона и

■ 27 – Расход по основу исправке вредности појединачних потраживања који није био признат у пореском периоду у којем је исказан, али се признаје накнадно у складу са чланом 16. Закона; и корекцијом прихода на редним бројевима:

■ 41 – Исправке вредности појединачних потраживања које су биле признате на терет расхода, а за које, у пореском периоду у коме се врши оштри, нису испуњени услови из члана 16. Закона,

■ 42 – Сва оштрисана, исправљена и друга потраживања која су била призната као расход, а која се у пореском периоду укључују у оштриве приходе који нису, као такви, исказани у пословним књигама обвезника и

■ 45 – Приходи остварени у пореском периоду по основу оштрисаних, исправљених и других потраживања која нису била призната као расход, а која се у пореском периоду не укључују у оштриве приходе.

Корекција расхода на обрасцу ПБ 2 уноси се на позиције:

■ 8 – Исправке вредности појединачних потраживања од лица коме се истовремено дујује, до износа обавезе према том лицу,

■ 28 – Расход по основу исправке вредности појединачних потраживања ако од рока за њихову наплату није прошло најмање 60 дана, као и оштри вредности појединачних потраживања извршен без претходно испуњених услова из члана 16. Закона о порезу на добит правних лица и

■ 29 – Расход по основу исправке вредности појединачних потраживања који није био признат у пореском периоду у којем је исказан, али се признаје накнадно у складу са чланом 16. Закона о порезу на добит правних лица;

а корекција прихода на позиције:

■ 37 – Исправке вредности појединачних потраживања које су биле признате на терет расхода, а за које, у пореском периоду у коме се врши оштри, нису испуњени услови из члана 16. Закона о порезу на добит правних лица,

■ 38 – Сва оштрисана, исправљена и друга потраживања која су била призната као расход, а која се у пореском периоду укључују у оштриве приходе који нису, као такви, исказани у пословним књигама обвезника и

■ 40 – Приходи остварени у пореском периоду по основу оштрисаних, исправљених и других потраживања која нису била призната као расход, а која се у пореском периоду не укључују у оштриве приходе.

Рачуноводственим политикама треба дефинисати када долази до обезвређења потраживања услед ненаплативости, односно уредити начин и методу процењивања вероватности да потраживање неће бити наплаћено. Одређивање степена наплативости потраживања требало би да се изврши приликом вршења пописа потраживања јер задатак пописне комисије није само да констатује постојање потраживања зато што она ни не проверава основаност потраживања уколико је извршено обавезно усаглашавање са дужником. Дакле, чланови пописне комисије треба да предложе која потраживања треба да се исправе и/или отпишу.

Процењивање потраживања није стриктно везано за дан на који се састављају финансијски извештаји, већ ти послови могу да се врше и током године. Процене се по правилу врше појединачно, за свако потраживање посебно, да би отписи по-

Евидентирани приход од 200.000 динара повећава БРК-ову добит (исказану на позицији 1 обрасца ПБ 1), чиме улази у основицу за опорезивање. Тиме се „анулира” пореско признати расход исправке вредности из 2020. године у висини од 200.000 динара. Расход по основу директног отписа (150.000 динара) порески је признат расход 2021. године.

5 Исправка вредности и отпис потраживања по основу датог јемства

На основу склопљеног уговора о јемству између два правна лица (јемца и дужника), у случају реализације јемства којом јемац измирује дужникове обавезе према трећем лицу (повериоцу), у евиденцијама јемца евидентира се потраживање од дужника. Приликом утврђивања наплативости потраживања рачуноводствене политике примењују се и на овако настала потраживања, што значи да и она могу бити предмет исправке вредности.

У вези са тим Министарство финансија објавило је Мишљење бр. 011-00-11/2017-04 под б) од 26. 1. 2017. године, у ком је наведено следеће:

„С тим у вези, уколико је обвезник (као јемац) испунио пуноважну и доспелу обавезу дужника према повериоцу и по наведеном основу (у својим пословним књигама) евидентирао потраживање од дужника, при чему садржина (добровољно) измирене обавезе, а самим тим и евидентирано **потраживање, није у вези са обављањем делатности обвезника и не подразумева реализацију пословних активности** које су у вези са остваривањем добити обвезника, сматрамо да се на расход исказан у пословним књигама обвезника (а који је проистекао из уговора о јемству) примењује одредба члана 7а тачка 8) Закона, односно да се тако исказан **расход не признаје у пореском билансу обвезника**.

Међутим, **уколико између обвезника (јемца) и дужника постоји пословни однос који подразумева реализацију пословних активности које су у вези са остваривањем добити обвезника**, сматрамо да се (евентуални) расход који обвезник исказе у својим пословним књигама по основу исправке вредности потраживања насталог у вези са испуњењем дужникове обавезе по уговору о јемству, **признаје** под условима из члана 16. Закона.”

Дакле, да би расход по основу исправке вредности, односно отписа потраживања насталог по основу датог јемства био порески признат, потребно је да између обвезника (јемца) и његовог дужника постоји пословни однос, који подразумева реализацију пословних активности које су у вези са остваривањем добити обвезника (јемца). Наравно, осим овог услова, мора да буде испуњен и услов из члана 7а став 1. тачка 2) – да се не ради о исправци вредности потраживања од лица коме се истовремено и дугује преко износа обавезе.

Закључак

Приликом састављања пореског биланса за 2021. годину, у вези са пореским третманом исправке вредности односно отписа потраживања, нема измена у односу на прошлу годину.

Без обзира што се правила за признавање исправке вредности и отписа потраживања нису променила, нити су измењене неке позиције у обрасцу ПБ 1 односно ПБ 2 у вези са тим, неопходно је пажљиво анализирати сва **потраживања која су доспела, а нису наплаћена**.

У случају исправке вредности потраживања која су до 31. 12. доспела више од 60 дана, такав расход порески је признат и у пореском билансу не врше се никакве корекције. Међутим, сва исправљена потраживања потребно је пратити све до дана одобравања финансијских извештаја за објаву, јер у случају наплате исправљених потраживања, до тог дана мора да се сторнира извршена исправка вредности на 31. 12.

Свакако да је неопходно да се пажња посвети и потраживањима која се директно отписују у 2021. години, прво са аспекта испуњавања услова за пореско признавање расхода по основу отписа потраживања, а затим посебно морају да се анализирају потраживања која су у ранијим пореским периодима била исправљена, па се у 2021. години врши њихов отпис.

Настојали смо да у овом чланку кроз примере прикажемо што више ситуација у вези са исправком вредности и отписом потраживања како би се читаоцима олакшала припрема података за састављање пореског биланса за 2021. годину.

ПС

Трансакције са повезаним лицима у пореском билансу за 2021. годину

У чланку су описане трансакције са повезаним лицима из угла Закона о порезу на добит правних лица, у циљу кориговања прихода односно расхода насталих из трансакција са тим лицима у пореском билансу.

Увод

У складу са чланом 59. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 25/2001... 118/2021 – даље: ЗПДПЛ), трансферном ценом сматра се цена настала у вези са трансакцијама средствима или стварањем обавеза међу повезаним лицима. Истим чланом дате су и смернице при одређивању статуса повезаног лица.

Утврђивању повезаности између обвезника и других правних и физичких лица из угла ЗПДПЛ посвећен је чланак у броју 2/2021 под називом „Повезана лица из угла Закона о порезу на добит правних лица”, стр. 112.

Чланом 60. ЗПДПЛ прописано је да је обвезник дужан да трансакције из члана 59. став 1. тог закона **посебно прикаже у свом пореском билансу**. У поменутом билансу обвезник је, у смислу става 1. наведеног члана, дужан да **посебно прикаже камату по основу депозита, као и камату по основу зајма односно кредита**, до нивоа прописаног одредбама члана 62. овог закона.

Обвезник је дужан да уз порески биланс приложи документацију, заједно са трансакцијама из члана 59. став 1. овог закона и ст. 1. и 2. овог члана, у оквиру које и на начин који пропише министар финансија **посебно приказује вредност истих трансакција по ценама које би се оствариле на тржишту таквих или сличних трансакција да се није радило о повезаним лицима (принцип „ван дохвата руке”)**.

Правилником о трансферним ценама и методама које се по принципу „ван дохвата руке” примењују код утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима („Сл. гласник РС” бр. 61/2013, 8/2014, 94/2019 и 95/2021 – даље: **Правилник**) ближе се уређују форма и садржина документације о

трансферним ценама, затим избор и начин примене методе по принципу „ван дохвата руке” при утврђивању цене трансакција међу повезаним лицима, као и начин утврђивања основице за обрачун амортизације сталног средства набављеног из трансакције са повезаним лицем, у складу са чланом 10а и чл. 59–61. ЗПДПЛ.

О методама за утврђивање цене трансакције по принципу „ван дохвата руке” детаљно смо писали у бројевима 12/2017, 1/2018, 2/2018, 3/2018 и 4/2018.

Трансакције са повезаним лицима пресликавају се у порески биланс ПБ 1 на различите позиције, у зависности од врсте трансакције:

- ред. бр. 57 ПБ 1 – приходи и расходи по основу комерцијалних трансакција између повезаних лица, као што су продаја односно набавка добара и услуга;
- ред. бр. 57 и 58 ПБ 1 – приходи и расходи по основу зајмова пласираних између повезаних лица;
- ред. бр. 63–68 ПБ 1 – капитални добици и губици од продаје капиталне имовине повезаним лицима;
- ред. бр. 21 ПБ 1 – пореска амортизација за средства која се амортизују, а прибављена су од повезаних лица;
- ред. бр. 9 ПБ 1 – поклони чији је прималац повезано лице;
- ред. бр. 13 ПБ 1 – затезне камате обрачунате у трансакцијама између повезаних лица.

Трансакције са повезаним лицима пресликавају се у порески биланс ПБ 2 на различите позиције у зависности од врсте трансакције:

- ред. бр. 50 ПБ 2 – приходи и расходи по основу комерцијалних трансакција између повезаних лица, као што су продаја односно набавка добара и услуга, приходи и расходи по основу зајмова пласираних између повезаних лица;
- ред. бр. 55–60 ПБ 2 – капитални добици и губици од продаје капиталне имовине повезаним лицима;
- ред. бр. 22 ПБ 2 – пореска амортизација за средства која се амортизују, а прибављена су од повезаних лица;

во које припада повериоцу независно од тога да ли је њено плаћање претходно уговорена.

С тим у вези, у случају када обвезник затезну камату, у својим пословним књигама (а сагласно релевантним рачуноводственим прописима), евидентира као приход, тако исказан приход укључује се у основицу за опорезивање порезом на добит правних лица, сходно члану 23. став 1. Закона.

Напомињемо да Закон не уређује питање обавезе обрачунавања затезне камате и њено исказивање као прихода у пословним књигама обвезника (као повериоца), независно од тога да ли је дужник (у конкретном уговорном односу) обвезниково повезано правно лице у смислу овог закона.”

7 Трансферне цене у односу између сталне пословне јединице и нерезидентне централе

Према члану 60. став 13. ЗПДПЛ обавезе које су прописане у вези са састављањем извештаја о тран-

сферним ценама односе се и на трансакције између сталне пословне јединице и њене нерезидентне централе. У складу са тим, стална пословна јединица има обавезу да састави извештај о трансферним ценама у складу са општим правилима. Осим тога, трансакције између сталне пословне јединице и повезаних лица нерезидентне централе сматрају се такође трансакцијама између повезаних лица које подлежу обавези утврђивања у складу са општим правилима о трансферним ценама.

Стална пословна јединица нема обавезу да утврђује да ли је расход камате по основу зајма који је добила од своје нерезидентне централе у складу са принципом „ван дохвата руке” јер се расходи камате по том основу не признају у пореском билансу сталне пословне јединице, у складу са чланом 20. став 1. ЗПДПЛ. Међутим, уколико стална пословна јединица добије зајам од неког другог повезаног лица (нпр. зависно правно лице нерезидентне централе), тај расход камате треба кориговати у складу са општим правилима.

ПС

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”

Предузетници – састављање пореског биланса на обрасцу ПБ 2 за 2021. годину

Крајњи рок за подношење пореске пријаве и пореског биланса за 2021. годину јесте 15. април 2022. године. Порески биланс састављају предузетници који воде пословне књиге по систему простог или двојног књиговодства.

Приход од самосталне делатности опорезује се по стопи од 10%.

Увод

Са аспекта састављања пореских биланса и пореске пријаве за утврђивање пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање самоопорезивање на приходе од самосталне делатности (даље: пореска пријава) за 2020. годину разликују се предузетници који:

- воде пословне књиге по систему простог књиговодства и

- воде пословне књиге по систему двојног књиговодства.

У складу са чланом 33. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 24/2001, ... и 118/2021 – даље: ЗПДГ) опорезиви приход од самосталне делатности је опорезива добит, а за предузетника паушалца то је паушално утврђен приход, ако наведеним законом није друкчије одређено.

Опорезива добит утврђује се у пореском билансу усклађивањем добити исказане у билансу успеха, сачињеном у складу са прописима којима се уређује рачуноводство за обвезника који је дужан да води двојно књиговодство, односно у складу са Правилником о пословним књигама и исказивању финансијског резултата по систему простог књиговодства за обвезника који води просто књиговодство, на начин утврђен тим законом.

Износ од 925.205 динара предузетник уноси на редни број 55 обрасца ПБ 2.

На **позицијама** 57 и 58 исказују се капитални добици и капитални губици као разлика између износа са редних бројева 55 и 56, односно 56 и 55.

На позицији 59 „Пренети капитални губици из ранијих година” до висине износа под редним бројем 57 исказује се износ капиталних губитака из ранијих година који могу да се пребију на рачун будућих капиталних добитака у складу са чланом 35. ЗПДГ-а, а у вези са чланом 30. став 3. Закона.

Капитални губитак почев од 2010. може да се преноси пет година, а губитак остварен из ранијих година (пре 2010. године) више није преносив.

Капитални губитак из ПБ 2 за годину:	Могућност умањења оствареног капиталног добитка у периоду:
2016.	2017. до 2021.
2017.	2018. до 2022.
2018.	2019. до 2023.
2019.	2020. до 2024.
2020.	2021. до 2025.

Дакле, обвезници који су исказали капитални губитак у пореском билансу за 2016. годину, исти могу да пребију само још са капиталним добитком у 2021. години.

На **позицији 60** „Остатак капиталног добитка” исказује се износ као разлика између капиталних

добитака са редног броја 57 и пренетих капиталних губитака из ранијих година са редног броја 59.

В Пореска основица

На позицији 61 „Пореска основица” исказује се пореска основица која се утврђује рачунским путем (збир износа са позиција 54 и 60), тј. као збир остатка опорезиве добити и остатка капиталног добитка.

У случају да је утврђен губитак текуће године, а постоји остатак капиталног добитка, пореска основица једнака је том остатку капиталног добитка (ред. бр. 61 = ред. бр. 60). Наравно, ако не постоји остатак капиталног добитка, пореска основица једнака је остатку опорезиве добити (ред. бр. 61 = ред. бр. 54).

Значи, пореска основица добија се као збир остатка добити и остатка капиталног добитка. То даље значи да пореска основица не зависи само од добити већ и од капиталног добитка. Значи, могуће је да порески обвезник који искаже губитак и нема добит у пореском билансу, ипак има пореску основицу – ако је у току пореског периода остварио капитални добитак. У том случају пореска основица биће једнака остатку капиталног добитка.

ПС

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”

Предузетници – подношење пореске пријаве на обрасцу ППДГ-1С за 2021. годину

Пореска пријава за утврђивање пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање самоопорезивањем на приходе од самосталне делатности подноси се у складу са одредбама Правилник о пореској пријави за утврђивање пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање самоопорезивањем на приходе од самосталне делатности („Сл. гласник РС” бр. 101/2016, 7/2017 и 53/2020– даље: **Правилник о пореској пријави ППДГ-1С**).

Крајњи рок за подношење пореске пријаве и пореског биланса за 2021. годину јесте 15. април 2022. године. Порески биланс састављају предузетници који воде пословне књиге по систему простог или двојног књиговодства.

Приход од самосталне делатности опорезује се по стопи од 10%.

На пореској пријави – обрасцу ППДГ-1С предузетник:

- утврђује коначну обавезу на нето приход за 2021. годину и аконтацију обавезе за 2022. годину,
- који у 2021. години није исплаћивао личну зараду утврђује и коначну обавезу социјалних доприноса за 2021. годину,
- који у 2022. години неће исплаћивати личну зараду утврђује и аконтациону обавезу за социјалне доприносе за 2022. годину.

■ **9.4.3 СУ 1 (ред. бр. 6 обрасца СУ 1)** – износ умањења обрачунаог пореза по основу пореских ослобођења (ред. бр. 6 обрасца СУ 1).

Аутоматски се уносе подаци под редним бројем:

■ **9.5 „Месечни износ умањења пореза”** – износ под редним бројем 9.4 × број месеци обављања делатности у 2021. години;

■ **9.6 „Месечна аконтација пореза”** – износ под редним бројем 9.3 минус износ под редним бројем 9.5;

■ **9.7 „Основица доприноса” – опорезива добит са редног броја 51 обрасца ПБ 2;**

■ **9.8 „Месечна основица доприноса”** – износ под редним бројем 9.7 : број дана (месеци) обављања делатности у 2021. години, који не може бити нижи од најниже (30.880 динара месечно односно 370.560 динара годишње) ни виши од највише месечне основице доприноса (441.400 динара месечно односно 5.296.800 динара годишње);

■ **9.9 „Месечна аконтација доприноса за ПИО”** – износ месечне аконтације доприноса за ПИО који се утврђује као производ износа под редним бројем 9.8 и стопе доприноса, прописане законом којим се уређују доприноси;

■ **9.10 „Месечна аконтација доприноса за здравствено осигурање”** – износ месечне аконтације доприноса за здравствено осигурање који се утврђује као производ износа под редним бројем 9.8 и стопе доприноса, прописане законом којим се уређују доприноси;

■ **9.11 „Месечна аконтација доприноса за осигурање за случај незапослености”** – износ месечне

аконтације доприноса за осигурање за случај незапослености који се утврђује као производ износа под редним бројем 9.8 и стопе доприноса, прописане законом којим се уређују доприноси;

■ **9.12 „Месечна аконтација додатног доприноса за ПИО”** – износ месечне аконтације додатног доприноса за ПИО који се утврђује као производ износа под редним бројем 9.8 и стопе додатног доприноса, прописане законом којим се уређују доприноси.

Остали делови обрасца ППДГ-1С

У делу 10: *Подаци о месечној основици и обрачунајим доприносима* приликом наставка плаћања доприноса у периоду прекида обављања делатности обвезник не исказује податке приликом предаје коначне пореске пријаве за 2021. годину, односно коначне пријаве за 2021. годину и аконтације за 2022. годину.

У део 11: *Подаци о посебним просторима* – издвојеним пословним јединицама уносе се подаци о посебним просторима – издвојеним пословним јединицама, и то за сваки посебан простор – издвојену пословну јединицу: место седишта, улица и број, површина у м² и датум уписа у регистар надлежног органа.

У део 12: *Подаци о подносиоцу пријаве* уносе се следећи подаци под ред. бр. 12.1: ЈМБГ подносиоца пријаве, 12.2: телефон контакт особе и 12.3: електронска пошта.

У део 13: *Напомена подносиоца пријаве* уноси се напомена подносиоца пријаве.

ПС

КАЛКУЛАТОР КАМАТА окувиру електронској издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблагоприятно плаћене јавне приходе и за неблагоприятно плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција *Моје каматне стоје*, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у окувиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2.3.2001. примењује се конформна метода, а од 3.3.2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблагоприятно плаћене јавне приходе, на неблагоприятно плаћен царински дуг и неблагоприятно плаћену казну у царинском поступку (до 31.12.2012. конформна, од 1.1.2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За више информација пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Предузетници – књижење аконтација и коначне обавезе за порез и доприносе

1 Књижење аконтација и коначне обавезе за порез на приходе од самосталне делатности

Обвезник прихода од самосталне делатности – предузетник који води књиге по систему двојног књиговодства (даље: предузетник), без обзира на то да ли се определио за исплату личне зараде (па доприносе плаћа кроз обрачун личне зараде) или доприносе плаћа на опорезиву добит (стварни приход), месечну аконтацију пореза на приходе од самосталне делатности (даље: порез) плаћа у року од петнаест дана по истеку сваког месеца.

У складу са чланом 111. став 2. Закона о порезу на доходак грађана (ЗПДГ) предузетник утврђује висину месечне аконтације као једну дванаестину коначно обрачунаог пореза који не садржи порез на капиталне добитке.

Дакле, приликом утврђивања аконтације пореза за текућу годину иста се обрачунава на износ исказан на редном броју 54 обрасца пореског биланса ПБ 2 за 2021. годину, а не на износ исказан на редном броју 61 обрасца пореског биланса ПБ 2 за 2021. годину.

При томе, ако је предузетник у пореском периоду обављао делатност краће од дванаест месеци, висину месечне аконтације утврђује као количник коначно обрачунаог пореза који не садржи порез на капиталне добитке и броја месеци обављања делатности у претходном пореском периоду. У број месеци обављања делатности урачунава се сваки месец у ком је обвезник обављао делатност, без обзира на број дана обављања делатности у том месецу.

У складу са чланом 111. ст. 5. и 6. ЗПДГ, ако је обвезник аконтативно платио мање пореза од коначно обрачунаог пореза, дужан је да разлику уплати најкасније до подношења пореске пријаве. С друге стране, ако је обвезник аконтативно платио више пореза од коначно обрачунаог пореза, више плаћени порез представља аконтацију за наредни период или се обвезнику враћа на његов захтев.

До утврђивања коначно обрачунаог пореза предузетник који води пословне књиге дужан је да плаћа порез у висини месечне аконтације утврђене за претходни порески период у складу са чланом 111. став 7. ЗПДГ. Ако је висина месечне аконтације, која се утврђује приликом подношења ППДГ-1С пријаве којом се утврђује коначна обавеза за 2021. годину и аконтација пореза за 2022. годину, већа односно мања од месечне аконтације коју је предузетник платио у току 2022. године до подношења те ППДГ-С (у висини месечне аконтације утврђене за претходну годину – 2021. годину), дужан је да месечну аконтацију за текући порески период увећа односно умањи тако да збир плаћених аконтација од почетка до краја текућег пореског периода буде једнак као да је од почетка текућег пореског периода плаћао аконтације у висини утврђеној у поднесеној ППДГ-1С пријави. **Обавеза плаћања увећане односно умањене месечне аконтације настаје у месецу који следи након месеца у ком је поднета пореска пријава.**

Пример: Плаћање привремених аконтација у 2022. години до утврђивања аконтације пореза за ту годину по основу поднесене коначне пријаве за 2021. годину / аконтационе пријаве за 2022. годину

Месечна аконтација пореза по основу пореске пријаве за 2020. годину износи 10.000 динара.

Коначну пореску пријаву за утврђивање пореза за 2021. годину и аконтације за 2022. годину предузетник је поднео почетком априла 2022. године. То значи да је он задужен аконтацијама и за месеце јануар, фебруар и март 2022. године у износу од по 10.000 динара, које је платио до 15. фебруара, односно 15. марта, односно 15. априла 2022. године.

Прва ситуација: Аконтација пореза у 2022. години утврђена је у вишем износу од прошло-годишњих

По основу коначне за 2021 / аконтационе пријаве за 2022. годину, коју је поднео почетком априла 2022. године, утврђен је месечни износ аконтације у висини од 14.000 динара.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ

Књижење у 2022. години:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	483	Обавезе за доприносе који терете трошкове	36.550	
	241	Текући рачун		36.550
- за уписању месечне аконтације доприноса за децембар 2021. године				

До подношења пореске пријаве ППДГ-1С за 2021. годину обвезник ће бити задуживан за аконтације доприноса у висини од 36.550 динара, које ће плаћати до 15. у месецу за претходни месец. По том основу у прва три месеца 2022. године књижења су следећа:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	483	Обавезе за доприносе који терете трошкове	36.550	
	241	Текући рачун		36.550
- за уписању месечне аконтације доприноса за јануар–март 2022. до подношења коначне пријаве за 2021. годину				

Будући да је за прва три месеца 2022. године предузетник платио аконтације у висини прошлогодишњих – 36.550 динара, приликом подношења коначне пореске пријаве за 2021. годину (којом је утврђена обавеза за доприносе у износу од

251.232,74 динара), односно аконтационе пријаве за 2022. годину (којом је утврђена месечна аконтација од 20.649,67 динара), дуговни салдо на рачуну 483 тог предузетника износи 146.200 динара (децембарска аконтација плаћена у јануару и три привремене аконтације плаћене у 2022. години у износу прошлогодишње месечне аконтације доприноса, плаћене до подношења пореске пријаве за 2021. годину у априлу 2022. године), с тим што на рачуну 224 има и почетно стање од 150.817,26 динара. То практично значи да ће, од укупно 247.796 динара аконтација доприноса за 2022. годину, којима ће поменути предузетник бити задужен у тој години (од чега се децембарска аконтација плаћа у јануару 2023. године), прекњижавањем бити затворен цео износ задужења.

2.2 Прекњижавање више плаћених доприноса

Одредбама члана 2. Закона о пореском поступку и пореској администрацији (ЗПППА) прописано је да се ЗПППА примењује на све јавне приходе које наплаћује Пореска управа (укључујући и доприносе за обавезно социјално осигурање), тако да се и у случају више плаћених доприноса примењују појашњења која су дата у поглављу 1.2.

Мр Мирјана Димитријевић и др Маријана Жиравац Младеновић

Капитални добици опорезиви у складу са Законом о порезу на добит правних лица

Капитални добици и губици у Републици Србији регулисани су Законом о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 25/2001... и 118/2021 – даље: Закон), који прописује шта се подразумева под појмом пореског обвезника, шта чини пореску основу, какав је порески третман ликвидације и стечаја пореског обвезника, шта је порески период, висину пореске стопе, пореске подстицаје, отклањање двоструког опорезивања добити остварене у другој држави, групно опорезивање и трансферне цене, утврђивање и наплату пореза на добит правних лица и на крају казнене одредбе.

Резидентни обвезник по основу оствареног капиталног добитка или губитка не подноси

поседну пореску пријаву у тренутку оствареног капиталног добитка, нити плаћа порез на капитални добитак одвојено од пореза на добит, већ капитални добитак или губитак исказује у пореском билансу и за тај износ повећава или смањује пореску основу у пореском билансу.

1 Појам капиталног добитка односно губитка правног лица

Појам капиталног добитка и губитка прописан је члановима 27–31. Закона, у којима се наводи шта је капитални добитак односно губитак, шта се подразумева под продајном и набавном ценом имови-

■ на редном броју 68 исказује се остатак капиталног добитка као разлика износа са редних бројева 65 и 67.

У пореском билансу пореска основица утврђује се тако што се добитак или губитак пословне године, који је утврђен у билансу успеха у складу са рачуноводственим прописима, МРС, МСФИ или МСФИ за МСП, коригује за износе исказаних капиталних добитака или губитака који су исказани у делу А обрасца ПБ 1, на редним бројевима 4 и 5, на претходно описани начин. Тако добијени остатак добити из дела А обрасца ПБ 1 (редни број 62 у обрасцу ПБ 1) коригује се за капиталне добитке и губитке који су приказани у делу Б обрасца ПБ 1, па се на тај начин капитални добици и губици исказани у делу Б обрасца ПБ 1 под редним бројевима од 63 до 68 укључују у коначну основицу пореза на добит.

Закључак је да се пореска основица – опорезива добит добија сабирањем остатка добити из дела А (редни број 62 обрасца ПБ 1) и остатка капиталног добитка из дела Б (редни број 68 обрасца ПБ 1).

Пример: Утврђивање капиталног добитка правног лица и исказивање у пореском билансу

Правно лице је купило пословну зграду у износу од 12.000.000 динара и ставило је у употребу 1. 1. 2019. године. У складу са рачуноводственом политиком правног лица за пословне зграде предвиђена је стопа амортизације од 1,25% (век трајања 80 година). Правно лице је продало пословну зграду 31. 12. 2021. године по цени од 20.000.000 динара.

Израчунавање добитка од продаје непокретности у складу са *рачуноводственим* прописима:

Ред. бр.	Опис	Износ у динарима
1.	Набавна цена	12.000.000
2.	Рачуноводствена амортизација (1 x 1,25% x 3 године)	450.000
3.	Неотписана вредност (1 - 2)	11.550.000
4.	Продајна цена	20.000.000
5.	Капитални добитак по рачуноводственим прописима (4 - 3)	8.450.000

Израчунавање капиталног добитка у складу са *пореским* прописима:

Ред. бр.	Опис	Износ у динарима
1.	Набавна цена	12.000.000
2.	Пореска амортизација (1 x 2,5% x 3 године)	900.000
3.	Неотписана вредност (1 - 2)	11.100.000
4.	Продајна цена	20.000.000
5.	Капитални добитак по пореским прописима (4 - 3)	8.900.000

Из наведеног примера види се да је капитални добитак по пореским прописима (8.900.000 динара) већи од добитка од продаје непокретности по рачуноводственим прописима (8.450.000 динара). Под претпоставком да је правно лице остварило добитак пословне године у износу од 10.000.000 динара, попуњавање пореског биланса ПБ 1 изгледаће овако:

Ред. бр.	Позиција	Динара
А. Добитак и губитак пре опорезивања		
I Резултат у Билансу успеха		
1.	Добитак пословне године	10.000.000
II Добити и губици од продаје имовине из члана 27. Закона (исказани у Билансу успеха)		
4.	Добити од продаје имовине	8.450.000
59.	Опорезива добит (1 - 4)	1.550.000
62.	Остатак добити	1.550.000
Б. Капитални добити и губици		
63.	Укупни капитални добити текуће године обрачунати у складу са законом	8.900.000
65.	Капитални добити	8.900.000
68.	Остатак капиталног добитка	8.900.000
69.	Пореска основица – опорезива добит	10.450.000

На тај начин пореска основица, односно опорезива добит правног лица износи 10.450.000 динара, а не 10.000.000 динара, колико износи остварена добит пословне године исказана у Билансу успеха.

ПС

WWW.PROPISI.NET

Стална пословна јединица – састављање пореског биланса на обрасцима ПБПЈ и ПБ 1 и подношење пореске пријаве на обрасцу ПДП за 2021. годину

Сви порески обвезници дужни су да пореску пријаву на обрасцу ПДП за 2021. годину, заједно са пореским билансом на одговарајућем прописаном обрасцу у зависности од врсте пореског обвезника, доставе најкасније до 29. јуна 2022. године. Достављање се врши искључиво електронским путем, преко апликације на порталу е-Порези Пореске управе. У апликацији се приликом уноса бира тип обвезника, што омогућава попуњавање пореске пријаве и одговарајућег обрасца пореског биланса.

Увод

Страна правна лица могу да, у циљу обављања делатности у Србији, оснују привредно друштво (зависно правно лице) или огранак у складу са Законом о привредним друштвима. Разлози због којих се често опредељују за оснивање огранка уместо зависног правног лица јесу, између осталог, и пореске природе.

У случају зависног предузећа, страни оснивачи опорезују се два пута – први пут порезом на добит коју је остварило зависно предузеће, а други пут порезом на дивиденде приликом исплате тако остварене добити оснивачу. У случају огранка, добит остварена преко њега опорезује се само једном – порезом на добит огранка, будући да трансфер тако опорезоване добити централи (страном оснивачу) није предмет опорезивања порезом на дивиденде.

Обвезници пореза на добит, према одредбама чланова од 2. до 4. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 25/2001... и 153/2020 – даље: **Закон**), јесу и:

- резиденти Републике Србије – правна лица која су основана или имају седиште стварне управе и контроле на територији Републике – за добит остварену на територији Републике и друге државе;
- нерезиденти Републике Србије – правна лица која су основана и имају седиште стварне управе

на територији друге државе, а пословање обављају преко сталне пословне јединице која се налази на територији Републике Србије (члан 3. Закона) – само за добит остварену на територији Републике Србије.

Нерезидентни обвезник који делатност на територији Републике Србије обавља преко сталне пословне јединице која се, сагласно међународном уговору о избегавању двоструког опорезивања, не сматра сталном пословном јединицом, такође подноси порески биланс и пореску пријаву када је омогућено непосредно примењивање одредаба уговора које уређују опорезивање добити огранака нерезидената који су резиденти државе са којима Република Србија има закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања.

Прво је потребно утврдити да ли нерезидентни обвезник има сталну пословну јединицу у Србији. Ако је нема, добит коју остварује пословањем у Србији није предмет опорезивања, односно опорезивању могу подлећи само приходи које у Србији остварује, а опорезиви су у складу са чланом 40. Закона:

- 1) дивиденде и удела у добити у правном лицу, укључујући и дивиденду из члана 35. Закона;
- 2) накнада од ауторског и сродних права и права индустријске својине;
- 3) камата;
- 4) накнада од закупа и подзакупа непокретности и покретних ствари на територији Републике;
- 5) накнада од услуга истраживања тржишта, рачуноводствених и ревизорских услуга и других услуга из области правног и пословног саветовања, независно од места њиховог пружања или коришћења, односно места где ће бити пружене или коришћене.

Међутим, ако нерезидент има сталну пословну јединицу у Србији, она подлеже опорезивању у складу са Законом, уз поштовање и примену одредби уговора о избегавању двоструког опорезивања.

страног правног лица у погледу делатности Законом о привредним друштвима даје се одређени привредни идентитет, али то не значи да огранак тиме стиче привредни субјективитет. То значи да све трансакције између огранка у Србији и његове иностране централе представљају трансакције

у оквиру једног правног лица. С друге стране, за пореске потребе огранак (и други организациони облици иностраних правних лица који се могу дефинисати као стална пословна јединица) порески се третира као одвојено правно лице, иако то није.

Редакција

Недобитне организације – састављање пореског биланса на обрасцу ПБН 1 и пореске пријаве на обрасцу ПДП за 2021. годину

Порески обвезници су дужни да пореску пријаву на обрасцу ПДП за 2021. годину, заједно са пореским билансом на одговарајућем прописаном обрасцу у зависности од врсте пореског обвезника, доставе најкасније до 29. јуна 2022. године. Достављање се врши искључиво електронским путем преко апликације на порталу е-Порези Пореске управе. У апликацији се приликом уноса бира тип обвезника, што омогућава попуњавање пореске пријаве и одговарајућег обрасца пореског биланса.

1 Недобитне организације као обвезници пореза на добит

Обвезником пореза на добит, у складу са одредбом члана 1. ст. 3. Закона о порезу на добит правних лица, **сматра се и друго правно лице које није основано ради остваривања добити, већ је, у складу са Законом, основано ради постизања других циљева утврђених у његовим општим актима, ако остварује приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду – тзв. недобитна организација.** Недобитним организацијама нарочито се сматрају:

- установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе;
- политичке и синдикалне организације;
- коморе;
- цркве и верске заједнице;
- удружења; фондације и задужбине.

Поред наведеног, обвезник пореза на добит може да буде и правно лице које нема обавезу да води пословне књиге у складу са прописима из области рачуноводства, као што је нпр. стамбена зграда, која остварује приходе на тржишту (изнајмљивањем заједничких просторија или простора за рекламу и сл.). Независно од непостојања обавезе вођења пословних књига, стамбена зграда (ако је обвезник пореза на добит) има обавезу да води евиденцију о приходима и са њима повезаним расходима (у слободној форми) и да пореску основицу утврди у обрасцу ПБН 1.

При томе, уколико недобитна организација у пореском периоду није остваривала приходе на тржишту, не сматра се обвезником пореза на добит и НЕ подноси ни пореску пријаву.

У вези са тим мишљење је дало и Министарство финансија под бројем 430-00-198/2019-04 од 5. 4. 2019:

„Одредбом члана 1. став 3. Закона о порезу на добит правних лица (‘Службени гласник РС’ бр. 25/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 112/15, 113/17 и 95/18, у даљем тексту: Закон), прописано је да је порески обвезник, у складу са овим законом, и друго правно лице које није основано ради остваривања добити, већ је у складу са законом основано ради постизања других циљева утврђених у његовим општим актима, ако оства-

Назив недобитне организације
Удружење грађана „Пахуљица“
Адреса: Пут наде 66.
ПИБ: 00110025

Образац ИПОНО

ИЗЈАВА

о испуњености услова за пореско ослобођење недобитне организације

Недобитна организација Удружење грађана „Пахуљица“, ПИБ 00110025, за период од 01. до 31. 12. 2021. године остварила је вишак прихода над расходима у износу од 350.000 динара, и у пореској пријави за обрачунавање и плаћање пореза на добит није обрачунала порез на добит јер су испуњени услови за остваривање пореског ослобођења, прописани чланом 44. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/2001, ... и 118/2021), и то:

- 1) није и неће остварени вишак прихода над расходима расподељивати оснивачима, члановима, директорима, запосленима или са њима повезаним лицима;
- 2) укупан број запослених у периоду за који се подноси пореска пријава је 2, а укупна маса средстава исплаћених на име личних примања исплаћених запосленима, директорима и са њима повезаним лицима износи 950.000 и није већа од двоструког износа просечне годишње зараде по запосленом у Републици Србији у 2021. години, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике;
- 3) није и неће расподељивати имовину у корист својих оснивача, чланова, директора, запослених и са њима повезаних лица;
- 4) нема монополски или доминантан положај на тржишту у смислу закона којим се уређује заштита конкуренције.

У Београду
Дана 24. 2. 2022. године

Одговорно лице

Аутоматски се учитавају подаци под редним бројевима:

- **5.12 „Пореска стопа”** – исписује се стопа пореза на добит од 15%;
- **5.13 „Износ обрачунатог пореза за уплату”** – износ обрачунатог пореза за уплату који се утврђује као износ са редног броја 5.10 „Пореска основица” × редног броја 5.12 „Пореска стопа”, тачније:
  - ▶ ако је износ на редном броју 5.10 већи од 400.000 динара, пореска стопа са редног броја 5.12 примењује се на цео износ;
  - ▶ ако је штиклирано поље 5.11, што значи да су испуњени услови за остваривање права на пореско ослобођење, под овим редним бројем уписује се вредност нула („0”).

Пример: Део 5А обрасца ПДП организације ДРУГ

Део 5А – Подаци од значаја за утврђивање пореске обавезе за недобитне организације	
Поље	Исписује се / уноси се
5.10 – Пореска основица	1.321.650
5.11 – Пореско ослобођење	-
5.12 – Пореска стопа	15%
5.13 – Износ обрачунатог пореза за уплату	63.750
5.13а – Износ обрачунате камате	-

Закључак

Применом самоопорезивања обвезници пореза на добит утврђују коначну пореску обавезу за одговарајући порески период и то на обрасцу ПДП – Пореска пријава за аконтиационо – коначно утврђивање пореза на добит правних лица. Пореска пријава подноси се надлежном пореском органу електронским путем, преко портала Пореске управе, а уз њу обвезник подноси и пратеће образце (ИПОНО, ОА итд.).

Када Пореска управа потврди формалну исправност и математичку тачност исказаних података у ПДП, а затим додели број пријаве, број одобрења за плаћање укупног износа обавезе по том основу и у електронском облику достави поменуте информације подносиоцу пријаве, сматра се да је пријава исправно поднета.

Недобитне организације не попуњавају део 6. Подаци од значаја за утврђивање висине аконтиације у обрасцу ПДП, с обзиром да немају обавезу да плаћају месечне аконтације пореза на добит.

Усклађени су динарски износи пореза на употребу, држање и ношење добара за плаћање пореза за 2022. годину

Одредбом члана 27а став 1. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС” бр. 26/01... и 118/21 – даље: Закон) прописано је да ће се за плаћање пореза за наредну годину износи пореза (на употребу моторних возила, пловила, ваздухоплова и на регистровано оружје) ускладити у децембру месецу индексом потрошачких цена за претходних дванаест месеци, према подацима републичке организације надлежне за послове статистике. Приликом усклађивања динарских износа пореза основицу за усклађивање представљају последњи објављени динарски износи пореза, при чему се заокруживање врши тако што се износ до пет динара не узима у обзир, док се износ преко пет динара заокружује на десет динара. С тим у вези, подсећамо на то да су последњи усклађени динарски износи пореза на употребу, држање и ношење добара (за плаћање пореза у 2021. години) објављени у „Службеном гласнику Републике Србије” број 156/2020.

Према подацима Републичког завода за статистику, индекс потрошачких цена у Републици Србији у периоду од 1. децембра 2020. године закључно са 30. новембром 2021. године износио је 107,5 (тј. раст цена био је 7,5%). Усклађени динарски износи пореза на употребу, држање и ношење добара за плаћање пореза у 2022. години објављени су у „Службеном гласнику Републике Србије” број 132/2021 од 30. децембра 2021. године.

1 Порез на употребу моторних возила

Порез на употребу моторних возила плаћа се приликом регистрације возила, осим приликом привремене регистрације која се врши на период краћи од једне године. Предмет опорезивања тим пореским обликом су следећа моторна возила: путничка возила, мотоцикли, мотоцикли са бочним седиштем и тешки трицикли. Обвезник пореза на употребу моторних возила је правно и физичко лице на чије се име моторно возило региструје.

Порез се плаћа према радној запремини мотора моторног возила, и то за:

Путничка возила	Динарски износ пореза који се плаћао до 31. 12. 2021. године	Динарски износ пореза који се плаћа од 1. 1. 2022. године
1) до 1.150 cm ³	1.330	1.430
2) преко 1.150 до 1.300 cm ³	2.610	2.810
3) преко 1.300 до 1.600 cm ³	5.750	6.180
4) преко 1.600 до 2.000 cm ³	11.790	12.670
5) преко 2.000 до 2.500 cm ³	58.250	62.620
6) преко 2.500 до 3.000 cm ³	118.040	126.890
7) преко 3.000 cm ³	243.970	262.270
Мотоцикли, мотоцикли са бочним седиштем, односно тешки трицикли		
1) до 125 cm ³	1.560	1.680
2) преко 125 до 250 cm ³	2.610	2.810
3) преко 250 до 500 cm ³	3.930	4.220
4) преко 500 до 750 cm ³	7.860	8.450
5) преко 750 до 1.100 cm ³	9.620	10.340
6) преко 1.100 cm ³	13.760	14.790

1.1 Умањења пореза на употребу моторних возила

Закон предвиђа више основа по којима може да се оствари право на умањење прописаног износа пореза на употребу моторних возила (старост возила и намена моторног возила). С тим у вези, прописани износ пореза на употребу путничких моторних возила **умањује се за моторна возила радне запремине мотора до 2.000 cm³**, преко навршених пет година старости, и то за:

- 15% – за моторна возила преко пет до осам навршених година старости;
- 25% – за моторна возила преко осам до десет навршених година старости;
- 40% – за моторна возила преко десет навршених година старости.

Подсећамо на то да је Законом о изменама и допунама Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС” бр. 118/21), који се примењује од 1. јануара 2022. године, извршено умањење пореског оптерећења за путничка возила радне запремине мотора преко 2000 cm³, која су

длежног за унутрашње послове Републике Србије, односно органа надлежног за унутрашње послове државе чији је правни следбеник Република Србија, а највише на једно од добијених регистрованих оружја за које је прописана најнижа висина пореза;

■ оружје које овлашћени произвођачи оружја и муниције користе као основно средство (опрему) у процесу наменске производње.

Такође, од опорезивања је изузето пасивизирано регистровано оружје, тј. оружје чији је нестанак пријављен надлежном органу. Порез на то оружје не плаћа се почев од дана пријаве нестанка закључно са даном који претходи дану враћања нађеног оружја власнику. Напомињемо да у случају када је порез на нестало пасивизирано регистровано оружје утврђен и плаћен – плаћени припадајући износ пореза за период од дана пријаве до дана који претходи дану враћања нађеног оружја власнику сматра се више плаћеним порезом. У случају неосноване пријаве нестанка регистрованог оружја (због које порез није утврђен и плаћен за прописани период), обвезник је дужан да плати припадајући неутврђени порез за сваку годину обухваћену тим периодом, са каматом која се обрачунава почев од 1. јануара сваке од тих година.

4.2 Утврђивање и плаћање пореза на регистровано оружје

Порез се утврђује решењем надлежног пореског органа на основу података које Пореској управи доставља републички орган управе надлежан за унутрашње послове који је издао исправу о регистрацији оружја. Према томе, надлежни порески орган је Пореска управа – организациона јединица надлежна за територију на којој обвезник има седиште, односно пребивалиште, односно боравиште, кад за то постоје оправдани разлози. Орган надлежан за унутрашње послове дужан је да податке од значаја за опорезивање тим пореским обликом доставља Пореској управи у року од петнаест дана од дана:

■ почетка сваке календарске године;

■ регистрације оружја, односно издавања исправе за ношење оружја;

■ правоснажности решења о одузимању исправе за држање, односно држање и ношење (укључујући оружје), односно за ношење оружја;

■ истицања важности исправе за држање, односно за држање и ношење, односно за ношење оружја;

■ пријаве онеспособљавања оружја;

■ пасивизације несталог оружја;

■ враћања нађеног оружја власнику;

■ преноса права својине на регистрованом оружју;

■ преузимања оружја од стране тог органа након смрти власника;

■ наступања других чињеница у складу са законом којим се уређују оружје и муниција, које доводе до настанка или престанка пореске обавезе.

Напомињемо да се подаци о регистрованом оружју чији је нестанак пријављен, а оно није враћено власнику, не достављају за године које следе након године у којој је нестанак оружја пријављен до враћања оружја власнику.

На регистровано оружје за које је у току календарске године настала пореска обавеза порез за ту годину утврђује се и плаћа у припадајућем износу који је сразмеран периоду од настанка пореске обавезе до истека те календарске године.

На оружје за које је правоснажним решењем надлежног органа одузета исправа за држање, односно исправа за држање и ношење оружја (укључујући оружје), односно исправа за ношење оружја, порез (за ту годину) утврђује се и плаћа у припадајућем износу који је сразмеран периоду од почетка те календарске године, односно од настанка пореске обавезе у тој години до дана правоснажности решења надлежног органа. С тим у вези, уколико је порез утврђен и плаћен за годину у којој је правоснажним решењем надлежног органа одузета исправа за држање, односно исправа за држање и ношење оружја (укључујући оружје), односно исправа за ношење оружја, припадајући износ пореза за период од дана правоснажности решења о одузимању те исправе до истека те године сматра се више плаћеним порезом.

ПС

WWW.PROPISI.NET

Нови неопорезиви износи за одређена примања запослених и других лица – од 1. фебруара 2022. године

На основу члана 12а став 2. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 24/2001... и 118/2021 – даље: Закон о порезу) **Влада је објавила УСКЛАЂЕНЕ ДИНАРСКЕ НЕОПОРЕЗИВЕ ИЗНОСЕ ПОРЕЗА НА ДОХОДАК ГРАЂАНА** из члана 9. став 1. т. 9), 12), 13), 29), 30) и 31), члана 15а ст. 2, 4. и 5, члана 18. став 1. т. 1), 2), 5), 7), 8), 9) и 9а), члана 21а став 2, члана 83. став 4. тачка 1) и члана 85. став 1. тачка 11) Закона о порезу, са годишњим индексом потрошачких цена у 2021. години.

Такође, на основу члана 65а став 2. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС” бр. 84/2004... и 118/2021 – даље: Закон о доприносима) **Влада је објавила УСКЛАЂЕНИ ДИНАРСКИ ИЗНОС из члана 13. став 3. Закона о доприносима** са годишњим индексом потрошачких цена у 2021. години.

Усклађени износи наведених примања објављени су у „Службеном гласнику РС” бр.

10/2022, а примењују се од 1. фебруара 2022. године.

У наставку ће бити представљена наведена примања и њихови нови неопорезовани износи, уз напомену да је годишња стопа раста потрошачких цена у 2021. години износила 7,9% („Сл. гласник РС” бр. 4/2022), па су за тај проценат повећани износи раније важећих пореских ослобађања.

1 Изузимање из дохотка за опорезивање према члану 9. Закона о порезу

Чланом 9. Закона о порезу предвиђен је већи број примања на која се не плаћа порез на доходак грађана. Нови неопорезиви износи за следећа примања из тог члана Закона о порезу износе:

Чл. 9.	Врста исплате	Неопорезовано од 1. фебруара 2022.	Неопорезовано до 31. јануара 2022.
т. 9)	Помоћ у случају смрти запосленог или пензионисаног запосленог	до 76.281	до 70.696
т. 12)	Стипендије и кредити ученика и студената – у месечном износу	до 33.413	до 30.967
т. 13)	Накнада за исхрану – хранарину коју спортистима аматерима исплаћују аматерски спортски клубови у складу са законом којим се уређује спорт – у месечном износу	до 10.898	до 10.100
т. 29)	Накнада за рад чланова изборних комисија, осим чланова Републичке изборне комисије, бирачких и гласачких одбора за спровођење непосредних избора и других облика непосредног изјашњавања грађана, као и накнада за рад на попису становништва – у оквиру истог изборног циклуса, односно пописа становништва	до 5.851	до 5.423
т. 30)	Новчане помоћи физичким лицима која нису запослена код даваоца, које не представљају еквивалент за неки њихов рад, односно противуслугу или противчинидбу за неку њихову активност у односу на даваоца – годишње, остварене од једног исплатиоца	до 14.480	до 13.420
т. 31)	Накнаде трошкова боравка физичким лицима која учествују у програмима Европске уније и других међународних организација у области образовања, обука, спорта, рада са младима, науке, истраживања и иновација, исплаћене у складу са наведеним програмима за трошкове на месечном нивоу	до 111.380	до 103.225

У случају да се наведена примања из члана 9. Закона о порезу исплаћују изнад наведене нове неопорезиве границе, њихов порески третман од 1. фебруара 2022. године изгледаће овако:

1) помоћ у случају смрти запосленог или пензионисаног запосленог, коју послодавац исплаћује члану његове породице, не опорезује се до 76.281 динара за смрт запосленог или пензионисаног запосленог

(члан 9. став 1. тачка 9) Закона о порезу), а износ преко тога опорезује се по стопи од 20%, при чему се бруто износ опорезивог примања добија дељењем нето опорезивог прихода са коефицијентом 0,80;

2) стипендије и кредити ученика и студената не опорезује се до 33.413 динара месечно (члан 9. став 1. тачка 12) Закона о порезу), док се преко тог износа плаћа порез по стопи од 20%, с тим што се бруто из-

3 Изузимање из дохотка за опорезивање према члану 21а став 2. Закона о порезу и члану 13. став 3. Закона о доприносима

Према члану 21а став 2 Закона о порезу и члану 13. став 3. Закона о доприносима не плаћа се порез на зараде и доприноси за социјално осигурање на:

- 1) премију за добровољно здравствено осигурање коју послодавац обуставља и плаћа из зараде запосленог – осигураника укљученог у добровољно здравствено осигурање у земљи, у складу са законима који уређују добровољно здравствено осигурање и актима донетим за спровођење закона;
- 2) пензијски допринос у добровољни пензијски фонд који послодавац обуставља и плаћа из зараде запосленог – члана добровољног пензијског фонда, по закону који уређује добровољне пензијске фондове и пензијске планове.

Укупан износ који може да буде предмет ослобођења по наведеним основама збирно **не може да буде већи од 6.541 динар месечно** од 1. фебруара 2022. године.

4 Остала изузимања из дохотка за опорезивање

1. Према члану 83. Закона о порезу обвезник пореза на добитке од игара на срећу је физичко лице које оствари добитак од игара које се сматрају играма на срећу у смислу закона којим се уређују игре на срећу. Опорезиви приход за добитке од игара на срећу представља сваки појединачни добитак од игара на срећу, осим оних који су ослобођени наведеним законом. Према ставу 4. тачка 1) поменутог члана порез на добитке од игара на срећу не плаћа се **од 1. фебруара 2022. године на појединачно остварен добитак до износа од 111.380 динара.**
2. Према члану 85. став 1. тачка 11) Закона о порезу, награде и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца, остварена од једног исплатиоца, **не опорезују се до износа од 14.480 динара годишње** од 1. фебруара 2022. године.

Наглашавамо да се сва наведена нова пореска изузимања примењују од 1. фебруара 2022. године, без обзира на који се период односе исплате на које се та изузимања примењују.

5 Динарски усклађени износи месечних зарада за 2022. годину за новонастањена лица

Влада је објавила динарске износе месечних зарада из члана 15в ст. 5. и 6. Закона о порезу на доходак грађана за 2022. годину („Сл. гласник РС” бр. 132/2021 од 30. 12. 2021. године), који се односе на зараде новонастањених лица. Ти износи годишње се усклађују са стопом раста потрошачких цена. Наиме, према члану 15в став 1. Закона о порезу, основицу пореза на зараде за новонастањеног обвезника запосленог код квалификованог послодавца чини основица из члана 15а став 2. тог закона умањена за 70%. Према члану 15. став 2. Закона о порезу основицу пореза на зараде чини зарада умањена за износ од 19.300 динара месечно за лице које ради са пуним радним временом (износ од 19.300 важи од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године). Према томе, пореско умањење на зараду новонастањеног запосленог у 2022. години остварује се тако што се основица пореза (зарада умањена за 19.300 динара) додатно умањује за 70%.

При томе, Закон о порезу у члану 15в ст. 5. и 6. поставља и додатне услове да би се наведено пореско умањење користило, и то на следећи начин:

- 1) сматра се да су услови у погледу радног места и поседног стручног образовања новонастањеног обвезника испуњени уколико је месечна зарада коју остварује новонастањени обвезник, и то онај који у периоду од двадесет четири месеца који претходе дану закључења уговора о раду са квалификованим послодавцем није претежно боравио на територији Републике – већа од 264.684 динара (усклађен износ за 2022. годину – примена од 1. јануара 2022. године);
- 2) сматра се да су услови у погледу радног места и поседног стручног образовања новонастањеног обвезника испуњени уколико је месечна зарада коју остварује новонастањени обвезник, и то онај који у моменту закључења уговора о раду са квалификованим послодавцем има мање од четрдесет година живота, а у периоду од дванаест месеци који претходе закључењу уговора о раду са квалификованим послодавцем претежно је боравио ван територије Републике ради даљег школовања, односно стручног усавршавања – већа од 176.456 динара (усклађен износ за 2022. годину – примена од 1. јануара 2022. године).

ПС

Пријава запослених и других радно ангажованих лица на обавезно социјално осигурање – нова уредба о пријави

Увод

Влада Републике Србије донела је нову **Уредбу о садржини, обрасцу и начину подношења јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање, јединственим методолошким принципима и јединственом кодексу шифара за унос података у Јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања**, која је објављена у „Службеном гласнику РС” број 132/2021 од 30. 12. 2021, а **ступила је на снагу 7. 1. 2022. године** (даље: Уредба). На дан ступања на снагу Уредбе престала је да важи Уредба о садржини, обрасцу и начину подношења јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање, јединственим методолошким принципима и јединственом кодексу шифара за унос података у Јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања („Сл. гласник РС” бр. 54/2010, 124/2012 и 119/2013 – даље: стара Уредба).

Уредбом се уређује:

- 1) ближа садржина и образац јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање (даље: јединствена пријава),
- 2) начин подношења јединствене пријаве,
- 3) докази који се уз пријаву подносе,
- 4) јединствени методолошки принципи и
- 5) јединствени кодекс шифара за унос података у Јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања (даље: Централни регистар).

Нова уредба наставља прописивање пријављивања на обавезно социјално осигурање, како је то чинила и стара Уредба, уз одређене новине на које ће бити указано у овом тексту, као и на основне елементе попуњавања и подношења јединствене пријаве.

1 Зашто је неопходна Уредба?

Уредба је неопходна јер омогућава спровођење два закона битна за остваривање права на социјално осигурање свих радно ангажованих лица од стране послодаваца.

Први је Закон о Централном регистру обавезног социјалног осигурања („Сл. гласник РС” бр. 95/2018 и 91/2019), који у члану 12. прописује да се регистрација осигураника и осигураних лица у Централни регистар врши подношењем јединствене пријаве у електронском облику од стране подносиоца јединствене пријаве. Јединствена пријава подноси се најкасније пре ступања запосленог и другог радно ангажованог лица на рад, односно у року од **три радна дана од дана почетка обављања самосталне или пољопривредне делатности**.

Други је Закон о раду („Сл. гласник РС” бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – УС, 113/2017 и 95/2018 – аутентично тумачење), који у члану 35. став 2. прописује да је послодавац дужан да на основу уговора о раду или другог уговора о обављању послова закљученог у складу са тим законом поднесе јединствену пријаву на обавезно социјално осигурање у року прописаном законом којим се уређује Централни регистар обавезног социјалног осигурања, **а најкасније пре ступања запосленог и другог радно ангажованог лица на рад**.

Као што се види, оба закона имају усаглашен текст обавезе послодаваца да:

- запосленог (на основу уговора о раду), односно
- другог радно ангажованог лица (на основу уговора о раду ван радног односа, закљученог у складу са Законом о раду),

пријаве на обавезно социјално осигурање најкасније пре ступања запосленог и другог радно ангажованог лица на рад. Уредбом се управо омогућава спровођење дате законске обавезе.

У сваком случају, битно је да оба прописа регулишу да се **својство осигураника утврђује на основу јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање**, која се подноси преко портала Централног регистра. На основу јединствене пријаве врши се регистрација осигураника у Централном регистру ради остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања, здравственог осигурања и осигурања за случај незапослености.

Као што се види, поменуте одредбе Закона о раду прописују да пропуштање прописаног рока за подношење јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање представља прекршај за који се изриче новчана казна, као и да ће инспектор поднети захтев за покретање прекршајног поступка у случају када послодавац, односно директор или предузетник није поднео јединствену пријаву на обавезно социјално осигурање. Несумњива је намера законодавца да наведеним одредбама допринесе ефикаснијој борби против „рада на црно”.

2) Закон о Централном регистру – члан 40:

(1) Новчаном казном од 300.000,00 до 1.500.000,00 динара казниће се за прекршај подносилац јединствене пријаве – послодавац са својством правног лица ако не поднесе јединствену пријаву или ако јединствену пријаву поднесе по протеклу рока из члана 12. овог закона – најкасније пре ступања за-

псленог и другог радно ангажованог лица на рад, односно у року од три радна дана од дана почетка обављања делатности. За исти прекршај новчаном казном од 10.000,00 до 500.000,00 динара казниће се подносилац јединствене пријаве – предузетник, а новчаном казном од 5.000,00 до 150.000,00 динара подносилац јединствене пријаве – послодавац физичко лице.

(2) Новчаном казном од 300.000,00 до 1.500.000,00 динара казниће се за прекршај подносилац јединствене пријаве – послодавац са својством правног лица ако унесе нетачне податке у јединствену пријаву. За исти прекршај новчаном казном од 10.000,00 до 500.000,00 динара казниће се подносилац јединствене пријаве – предузетник, а новчаном казном од 5.000,00 до 150.000,00 динара подносилац јединствене пријаве – послодавац физичко лице.

Биљана Бауцал Рајић, самостални саветник у Одсеку за порез на доходак грађана и доприносе за социјално осигурање Министарства финансија

Утврђивање и опорезивање капиталног добитка који остварују физичка лица

Опорезивање прихода које физичко лице оствари по основу капиталних добитака уређено је одредбама чл. 72–80. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 24/01... и 118/21 – даље: **Закон**).

Увод: последње измене и допуне одредаба Закона које се односе на опорезивање капиталног добитка

Законом о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 118/21), са применом од 1. јануара 2022. године, извршене су измене и допуне Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 24/01... и 44/21) и прецизиране су поједине одредбе које се односе на опорезивање капиталног добитка. Измене и допуне огледају се у следећем:

■ У члану 72. извршено је прецизирање појма преноса приликом опорезивања прихода порезом на капитални добитак **тако да се другим преносом уз**

накнаду сматра и сваки унос неновчаног улога у правно лице.

■ Извршена је допуна члана 72а тако што је разлика која је настала заменом акција односно удела које обвезник има у привредном друштву преносиоцу искључиво за акције односно уделе у привредном друштву стицаоцу, при чему се замена врши у статусној промени, предмет пореског изузимања по основу пореза на капиталне добитке.

■ У члан 74. додати су нови ставови којима се уређује набавна цена акција односно удела који су стечени у статусној промени, када се врши замена акција односно удела које обвезник има у привредном друштву преносиоцу искључиво за акције односно уделе у привредном друштву стицаоцу (набавна цена акција односно удела у привредном друштву преносиоцу које су замењене за стечене акције односно уделе у привредном друштву стицаоцу), као и набавна цена акција или удела стечених преносом ауторског и сродних права и права индустријске својине, које су унете као неновчани

капиталном добитку којим располаже надлежни порески орган.

Право на пореско ослобођење из:

- члана 79. став 1. Закона (обвезник који средства остварена продајом непокретности у року од деведесет дана од дана продаје уложи у решавање свог стамбеног питања и стамбеног питања чланова своје породице, односно домаћинства у Републици, ослобађа се пореза на остварени капитални добитак);
- члана 79а став 1. Закона (обвезник који новчана средства остварена продајом дигиталне имовине у року од деведесет дана од дана продаје уложи у основни капитал привредног друштва резидента Републике у складу са законом којим се уређује порез на добит правних лица, односно у капитал инвестиционог фонда основаног у складу са законима којима се уређују инвестициони фондови, а чији се центар пословних и инвестиционих активности налази на територији Републике, ослобађа се 50% пореза на капитални добитак);
- члана 79б став 1. Закона (обвезник који имовинска права (по основу ауторских и сродних права и права индустријске својине) у целости унесе као неновчани улог у капитал привредног друштва резидента Републике, где је тржишна вредност тих права за потребе тог уноса утврђена проценом од стране овлашћеног проценитеља, ослобађа се пореза на капитални добитак остварен тим преносом); и

■ члана 80. Закона (ако обвезник у решавање стамбеног питања у смислу члана 79. наведеног закона уложи само део средстава остварених продајом непокретности, односно ако у основни капитал привредног друштва, односно у капитал инвестиционог фонда у смислу члана 79а тог закона уложи само део средстава остварених продајом дигиталне имовине, пореска обавеза му се сразмерно умањује),

утврђује се решењем надлежног пореског органа на основу документације о решавању стамбеног питања, односно документације о улагању средстава остварених продајом дигиталне имовине, односно о уносу неновчаног улога у капитал привредног друштва, приложене уз пореску пријаву.

Повраћај плаћеног пореза на капиталне добитке из члана 79. став 2. и члана 79а став 2. Закона остварује се на захтев обвезника, уз који је приложена документација о решавању стамбеног питања, односно документација о улагању средстава остварених продајом дигиталне имовине.

ПС

Мр Жељко Албанезе

Регулатива и обрачун плата у јавном сектору почев од плате за јануар 2022. године

Увод

Плате запослених, изабраних и постављених лица код послодаваца у јавном сектору у 2022. години обрачунаваће се по истим методолошким принципима као и у 2021. години. Дакле, тај обрачун ће се обављати по истим прописима, са истим коефицијентима по радним местима и уз повећање основица за обрачун.

Наиме, Народна скупштина Републике Србије донела је већи број измена законских прописа о регулисању радних односа и плата у јавном сектору. Сви ти прописи објављени су у „Службеном гласнику РС” број 123/2021,

а суштина тих измена је у пролонгирању почетка примене прописа о радним односима и платама у јавном сектору, односно у 2022. години наставља се примена досадашњих прописа који регулишу радне односе и обрачун плата код ових корисника.

Конкретно, Народна скупштина донела је:

- Закон о изменама Закона о систему плата запослених у јавном сектору;
- Закон о изменама Закона о запосленима у јавним службама;
- Закон о изменама Закона о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе;

ОПИС	НЕТО ОСНОВИЦА за плате почев од плате за јануар 2022. год.
- функционери чија се плата, према посебном закону, директно или индиректно одређује према плати судија	38.736,41
- државни службеници и намештеници (остали непоменути)	23.313,02
- судије, јавни тужиоци и заменици јавних тужилаца	41.049,82
- председник и судије Уставног суда	39.095,07

4 Уређивање плата у јавним агенцијама

У пакету „одложених” закона за јавни сектор нашао се и **Закон о платама запослених у јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе** („Сл. гласник РС” бр. 47/2018, 95/2018, 86/2019, 157/2020 и 123/2021 – даље: Закон за агенције). Новим одредбама тог закона прописано је следеће:

1) Према иновираном члану 28. основница за обрачун и исплату плата за 2022. 2025. годину утврдиће

се одлуком органа управљања, тако да се применом наведеног закона и закона којим се уређује систем плата запослених у јавном сектору трошкови за плате и друга примања запослених у 2022. 2025. години крећу у оквиру расположиве масе средстава за плате утврђене донетим финансијским плановима тих правних лица и не могу да буду већи од јединствене основнице утврђене законом о буџету за 2022. 2025. годину. До доношења финансијских планова за 2022. 2025. годину запослени задржава право на исплату затечене плате његовог радног места, а исплата плате у складу са поменутиим законом врши се од наредног месеца од месеца у ком су донети финансијски планови.

2) Према иновираном члану 33. овај закон се примењује се од 1. јануара 2022. 2025. године.

Разлог за пролонгирање почетка примене Закона за агенције јесте потреба да се утврди нови рок за почетак примене тог закона у складу са изменом Закона о систему плата запослених у јавном сектору.

ПС

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

у оквиру електронског издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција **Моје каматне стоје**, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуна камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимасти од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуна камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За ипрећилашу и грује информације ишишиће нам на: office@ingpro.rs или нас изовишиће на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Састављање и подношење годишњих финансијских извештаја за 2021. годину према прописима буџетског рачуноводства

Након обављених припремних радњи, које претходе припреми састављања финансијских извештаја, о којима смо писали у „Пословном саветнику” број 12/2021 (стр. 214–225), може се приступити састављању годишњих финансијских извештаја корисника јавних средстава који своје пословне књиге воде према прописима буџетског рачуноводства. Након састављања тих извештаја следи њихово подношење, при чему их индиректни корисници буџетских средстава достављају директним корисницима буџетских средстава у роковима који су законом прописани, о чему више говоримо у наставку текста. Директни и индиректни корисници буџетских средстава, као и организације обавезног социјалног осигурања, финансијске извештаје достављају Управи за трезор на обрасцима у електронској форми, кроз информациони систем за подношење финансијских извештаја.

Увод

Најзначајнији прописи у вези са вођењем пословних књига и састављањем годишњих финансијских извештаја за кориснике јавних средстава који своје пословне књиге воде према прописима буџетског рачуноводства јесу:

- 1) Закон о буџетском систему („Сл. гласник РС” бр. 54/2009... и 118/2021 – даље: Закон),
- 2) Уредба о буџетском рачуноводству („Сл. гласник РС” бр. 125/2003, 12/2006 и 27/2020),
- 3) Правилник о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем („Сл. гласник РС” бр. 16/2016... и 130/2021 – даље: Правилник о Контном плану за буџетски систем),
- 4) Правилник о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова („Сл. гласник РС” бр. 18/2015... и 130/2021 – даље: Правилник),
- 5) Правилник о номенклатури нематеријалних улагања и основних средстава са стопама амортиза-

ције („Сл. лист СРЈ” бр. 17/1997 и 24/2000 – даље: Правилник о номенклатури) и

6) други прописи од значаја за вођење пословања у складу са прописима буџетског рачуноводства.

1 Измене у састављању финансијских извештаја

С обзиром на то да је донет Правилник о изменама и допунама Правилника о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова („Сл. гласник РС” бр. 130/2021 – даље: **Правилник о изменама**), чије се одредбе примењују и приликом састављања финансијских извештаја наведених корисника, у наставку ће, пре коментара састављања финансијских извештаја за 2021. годину, бити начињен осврт на поменуте измене и допуне тог правилника.

Правилник о изменама објављен је у „Службеном гласнику РС” бр. 130/2021 од 29. 12. 2021. године. Ступио је **на снагу 6. 1. 2022**, а примењује се почев од припреме, састављања и подношења годишњих финансијских извештаја за 2021. годину.

Члан 1. Правилника о изменама односи се на измену у **члану 4. став 3. тачка 5) Правилника, која гласи:** „5) износ извршене исплате који је књижен на конту 015200 – Аванси за нефинансијску имовину, када се имовина набавља из текућих прихода, тако што се задужује одговарајући субаналитички konto у оквиру класе 500000 – Издаци за нефинансијску имовину, уз одобрење субаналитичког conta 311151 – Нефинансијска имовина у припреми.”

Досадашње решење прописано у поменутој тачки 5) било је такво да су се за извршену исплату аванса за нефинансијску имовину проводила још два става за књижење, и то: 500000 – *Издаци за нефинансијску имовину* (дугује), а потраживао је konto 291212 – *Плаћени аванси за нематеријална улагања и основна средства*. Истовремено је други став за књижење био да се задужује konto 131119 – *Остали унапред плаћени расходи*, а одо-

на конту 321122. То значи да постоји разлика између вишка прихода и примања – буџетског суфицита (ПО број 2346) и вишка прихода и примања – суфицита (ОП број 2357), као и, на другој страни, разлика између мањка прихода и примања – буџетског дефицита (ОП број 2347) и мањка прихода и примања – дефицита (ОП број 2358).

6) Важно је напоменути да постоје кореспондентни подаци код **новчаних прилива** у Извештају о новчаним токовима, исказани на ОП број 4001 (класе 700000, 800000 и 900000), који су идентични подацима у Извештају о извршењу буџета, исказаним на ОП број 5171. Такође постоје кореспондентни подаци код **новчаних одлива** у Извештају о новчаним токовима, исказани на ОП број 4171 (класе

400000, 500000 и 600000), који су идентични подацима у Извештају о извршењу буџета, исказаним на ОП број 5435.

7) Вишак новчаних прилива идентичан је у Извештају о новчаним токовима, исказан на ОП број 4434, са подацима који су исказани у Извештају о извршењу буџета на ОП број 5444 (класа 700000 + 800000 + 900000) - (класа 400000 + 500000 + 600000) > 0.

8) Мањак новчаних прилива идентичан је у Извештају о новчаним токовима, исказан на ОП број 4435, са подацима који су исказани у Извештају о извршењу буџета на ОП број 5445 (класе 400000 + 500000 + 600000) - (класе 700000 + 800000 + 900000) > 0.

ПС

Мр Јован Чанак

Састављање и подношење извештаја о структури и вредности нефинансијске имовине Републике Србије за 2021. годину

Увод

На основу члана 79а став 2 Закона о буџетском систему министар финансија донео је Правилник о садржају извештаја о структури и вредности нефинансијске имовине Републике Србије, који је објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 65/2014, а у примени је од 5. 7. 2014. године (даље: Правилник).

У складу са чланом 1. Правилника **корисници средстава у својини Републике Србије** (даље: корисници средстава) имају обавезу да саставе извештај о структури и вредности имовине Републике Србије на следећим обрасцима, који су прописани Правилником и чине његов саставни део:

- **образац СВИ 1** – Извештај о структури и вредности непокретне имовине у својини Републике Србије на дан 31. 12. 20__ ,
- **образац СВИ 2** – Извештај о структури и вредности покретне имовине на дан 31. 12. 20__ .

Подаци о структури и вредности нефинансијске имовине Републике Србије исказују се у наведеним обрасцима у складу са Правилником о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем („Сл. гласник РС” бр. 16/2016... и

130/2021 – даље: Правилник о Контном плану за буџетски систем).

Корисници средстава имају обавезу да податке о садржају и структури вредности нефинансијске имовине **за 2021. годину доставе** на обрасцима СВИ 1 и СВИ 2 **Републичкој дирекцији за имовину** (даље: Дирекција) **најкасније до 28. фебруара 2022. године**. Обрасце СВИ 1 СВИ 2, корисници средстава достављају Дирекцији у писаној форми и електронским путем, преко веб-апликације Дирекције.

На основу примљених извештаја од корисника средстава (образаца СВИ 1 и СВИ 2) Дирекција доставља податке Министарству финансија – Управи за трезор, **најкасније до 31. марта 2022. године** на следећим збирним извештајима, који су прописани чланом 3. Правилника и чине његов саставни део:

- **образац СВИ 1/ЗБИР** – Збирни извештај о структури и вредности непокретне имовине у својини Републике Србије на дан 31. 12. 20__ ,
- **образац СВИ 2/ЗБИР** – Збирни извештај о структури и вредности покретне имовине Републике Србије на дан 31. 12. 20__ .

Збирне обрасце СВИ 1/ЗБИР и СВИ 2/ЗБИР Дирекција саставља у два примерка – у писаној и елек-

цама мере (комади). Сматрамо да нема потребе за коментарима других колона јер је у суштини коментар исти као и поводом обрасца 1.

Будући да је приказан само исечак из обрасца СВИ 2 који се односи на ознаке ОП 10 – ОП 19, у наставку следи краћи коментар о ознакама ОП 17, ОП 18 и ОП 19.

На ОП 17 треба исказати податак са конта 011227 – *Добијени које су резултати промене вредности административне опреме.* По нашем мишљењу, промена вредности може да буде „навише” и „наниже”. Промена вредности навише била би у оном случају када се врши генерални ремонт, на пример на једном камиону и уграђује се нови мотор. Таква врста улагања сматра се капиталним улагањем јер је то витални део опреме, због чега се повећава набавна вредност опреме, па се сходно томе продужава трајање века њене употребе. Промена вредности наниже могла би да буде у случају када је набавна вредност неке опреме исказана у пословним књигама знатно изнад тржишне вредности, што би требао да утврди овлашћени процењивач и да надлежни орган усвоји такав извештај са предлогом свођења набавне вредности на тржишну вредност. У том случају смањење вредности неке опреме књижило би се тако да дугује конто 331131 – *Добијени које су резултати промене вредности опреме*, а потражује конто 011228 – *Друге промене у обиму административне опреме.*

На ОП 18 треба исказати податак са конта 011228 – *Друге промене у обиму административне опреме.* Сматрамо да промена у обиму може да буде „навише” и „наниже”. Промена у обиму опреме навише може да буде због нове набавке опреме набављене по разним основама и изражене у бројевима комада, а може да буде због утврђеног вишка по попису имовине. Када постоји такав случај, задужује се конто 011228 – *Друге промене у обиму опреме*, а потражује конто 341131 – *Друге промене у обиму опреме.* Ако је реч о промени у обиму опреме наниже, на пример због насталог мањка по попису или због расходовања неупотребљиве опреме, књижења ће бити тако да дугује конто 341131 – *Друге промене у обиму опреме*, а потражује конто 011228 – *Друге промене у обиму административне опреме.*

Овде такође напомињемо, као и код непокретне имовине, да су наведена конта привременог карактера, а затварају се отварањем почетног стања 1. 1. 2021. године, њиховим преносом на редовна конта

нефинансијске имовине и редовна конта њихових извора у класи „300000”.

На ОП 19 исказују се подаци са конта 011229 – *Исправка вредности административне опреме.* Међутим, тај ред ствара дилему као и приликом исправке вредности непокретне имовине. Јавља се утисак да се исправка вредности дуплира зато што се исказује у колони 7 код сваког субаналитичког конта и још на ОП 19 у колони 7, што значи да би збирно исправка вредности била дупло исказана на ОП 10, која представља збир износа од ОП 11 до ОП 19. Ако би на ОП 19 у колони 7 била приказана исправка вредности у износу од 3.000 динара, значи да би исправка вредности била дупло исказана на ОП 10, како је то већ претходно констатовано. Исто тако остаје отворено питање шта се на ОП 19 код конта 011229 приказује у колонама 6 и 8, ако би тај редни број ОП 19 требало попуњавати. Наше је мишљење да тај ред под ОП 19 не треба попуњавати.

Закључак

Сматрамо да се на основу састављеног и поднетог извештаја о структури и вредности нефинансијске имовине у Републици Србији аналитички може доћи до следећих констатација:

1. Полазни основ за поређење стања нефинансијске имовине која је власништво Републике Србије треба да буде колона из обрасца СВИ 1 и СВИ 2 у којој се исказује износ из претходне године (почетно стање), што је у датом случају 1. 1. 2021. године. Ти подаци треба да буду усаглашени између Дирекције и корисника средстава Републике Србије.

2. Све набавке и издаци за капитална улагања које су имали корисници средстава у току 2021. године, у складу са одобреним апропријацијама, код корисника средстава евидентирани су преко дуговне стране одговарајућих конта у класи 500000 – *Издаци за нефинансијску имовину.* То значи да се поуздано може уписати у обрасце СВИ 1 и СВИ 2 шта се све набављало (куповало) или су пак била инвестициона улагања на непокретној имовини или опреми. Ако је реч о набавци нове нефинансијске имовине, онда ће то имати одраза у обрасцима СВИ 1 и СВИ 2 код конта која одражавају повећање вредности у обиму. С друге стране, ако је реч о капиталним улагањима, онда ће се таква промена евидентирати као добити које су резултат промене вредности (011000 / 331000, 341000).

Измене Правилника о обрасцима тромесечних извештаја о реализацији годишњег односно трогодишњег програма пословања јавних предузећа

Министар привреде на основу члана 63. став 4. Закона о јавним предузећима („Сл. гласник РС” бр. 15/16 и 88/19) донео је **Правилник о изменама и допунама Правилника о обрасцима тромесечних извештаја о реализацији годишњег односно трогодишњег програма пословања јавних предузећа** (даље: Правилник о изменама), који је објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 131/2021 од 30. 12. 2021, а ступио је на снагу 31. 12. 2021. године. Доношење Правилника о изменама било је неопходно због образаца на којима се састављају тромесечни извештаји јавних предузећа. Наиме, поменути обрасци, који су прописани као саставни део овог правилника, морали су да буду замењени будући су у међувремену донета два нова правилника, објављена у „Службеном гласнику РС” бр. 89/2020. године, у којима је дошло до измене садржине рачуна у контном оквиру и измене садржине образаца финансијских извештаја. То су:

1. Правилник о контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике (даље: Правилник о контном оквиру) и
2. Правилник о садржини образаца финансијских извештаја и форми обрасца статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике (даље: Правилник о садржини образаца финансијских извештаја).

Наведени правилници ступили су на снагу 31. 12. 2021. године, што подразумева да је било неопходно ажурирати обрасце из Правилника са новим контима и новим обрасцима.

Будући да су у току 2021. године сачињена на кумулативној основи три тромесечна извештаја (I–III, I–VI и I–IX) о реализацији годишњег односно трогодишњег програма пословања јавних предузећа, за четврто тромесечје, чији је рок предаје **30. јануар 2022. године**, потребно је извр-

шити прекњижавање онако како је то објашњено у чланку под називом „Састављање и достављање тромесечних извештаја јавних предузећа о реализацији годишњег односно трогодишњег програма пословања у току 2021. године” („Пословни саветник” број 11/2021, стране 163–171).

Друго, сада постоје ажурирани обрасци у које се уписују подаци са ажурираних конта контног оквира.

Члан 2. Правилника промењен је и гласи:

„Обрасци из члана 1. овог правилника су:

- 1) Образац 1. Биланс успеха;
- 2) Образац 1А. Биланс стања;
- 3) Образац 1Б. Извештај о токовима готовине;
- 4) Образац 2. Трошкови запослених;
- 5) Образац 3. Динамика запослених;
- 6) Образац 4. Распон планираних и исплаћених зарада;
- 7) Образац 5. Приходи из буџета;
- 8) Образац 6. Средства за посебне намене;
- 9) Образац 7. Расподела остварене добити / покриве губитка;
- 10) Образац 8. Кредитна задуженост;
- 11) Образац 9. Готовински еквиваленти и готовина;
- 12) Образац 10. Извештај о инвестицијама;
- 13) Образац 11. Потраживања, обавезе и судски спорови;
- 14) Образац 12. Извештај о степену усклађености планираних и реализованих активности из програма пословања.”

Како је прописано чланом 2. Правилника о изменама, стари обрасци (који су одштампани уз Правилник о обрасцима тромесечних извештаја о реализацији годишњег односно трогодишњег програма пословања јавних предузећа („Сл. гласник РС” бр. 36/16) и чине његов саставни део), замењују се горенаведеним обрасцима 1–14, који су одштампани уз тај правилник и чине његов саставни део.

Календар пореских и других обавеза за фебруар 2022. године

Закон о накнадама за коришћење јавних добара			
Опис	Период	Рок	Основ
Уплата накнаде за коришћење шумског земљишта у нешумске намене	1. 1 – 31. 1. 2022.	15. 2. 2022.	Накнаду за коришћење шумског земљишта у нешумске намене плаћа лице којем је корисник шума и шумског земљишта шумско земљиште дао на коришћење. Плаћање се врши аконтационо, у једнаким месечним ратама
Уплата накнаде за коришћење дрвета	1. 1 – 31. 1. 2022.	15. 2. 2022.	Корисник, односно сопственик шума плаћа накнаду за коришћење дрвета. Основица за обрачун накнаде је вредност дрвних сортимената
Уплата накнаде за коришћење вода	1. 1 – 31. 1. 2022.	15. 2. 2022.	Обвезник накнаде за коришћење вода је лице које воду захваћену из површинских и подземних вода користи за пиће, наводњавање, погонске, технолошке и друге намене, врши снабдевање водом за пиће системом јавног водовода, захвата воду ради флаширања, користи воду за производњу електричне енергије итд. Плаћање се врши аконтационо, у једнаким месечним ратама
Накнада за извађени речни нанос	1. 1 – 31. 1. 2022.	5. 2. 2022.	Правно лице, односно предузетник који врши вађење речног наноса из лежишта на водном земљишту и на подручју угроженом ерозијом обвезник је накнаде за извађени речни нанос. Обвезник је дужан да доставља податке о локацији, врсти и количини извађеног речног наноса
Уплата накнаде за коришћење водних објеката и система у јавној својини	1. 1 – 31. 1. 2022.	15. 2. 2022.	Власник, односно корисник пољопривредног и шумског земљишта, индустријских и других објеката, који водне објекте и системе у јавној својини користи за наводњавање, снабдевање водом индустрије, рибака и других корисника, као лице које водне објекте и системе користи за одвођење отпадних вода из индустријских и других објеката, као и за друге намене, обвезник је накнаде за коришћење водних објеката и система у јавној својини. Плаћање се врши аконтационо, у једнаким месечним ратама
Уплата накнаде за испуштenu воду	1. 1 – 31. 1. 2022.	15. 2. 2022.	Обвезник накнаде за испуштenu воду је лице које непосредно или посредно испушта отпадне воде у сопствену канализацију, водоток, канал, језеро и слично, лице које врши скупљање, одвођење и пречишћавање отпадних и атмосферских вода системом јавне канализације, као и лице које производи електричну енергију у термоелектранама са отвореним проточним системом за хлађење. Плаћање се врши аконтационо, у једнаким месечним ратама
Уплата накнаде за постављање рекламних табли	1. 1 – 31. 1. 2022.	15. 2. 2022.	Обвезник накнаде за постављање рекламних табли је правно или физичко лице које поставља рекламне табле, рекламне паное, уређаје за сликовно обавештавање или оглашавање на објектима које користи управљач јавне железничке инфраструктуре. Основица за обрачун накнаде је површина простора изражена у метрима квадратним
Уплата накнаде за привремено коришћење делова земљишта железничког подручја које је у општој употреби	1. 1 – 31. 1. 2022.	15. 2. 2022.	Обвезник накнаде за привремено коришћење делова земљишта железничког подручја које је у општој употреби јесте правно или физичко лице које привремено користи делове земљишта железничког подручја, поред железничких пруга и другог земљишта које користи управљач јавне железничке инфраструктуре. Основица за обрачун накнаде је површина коришћеног дела земљишта железничког подручја, изражена у метрима квадратним
Уплата накнаде за постављање телекомуникационе опреме на земљишту и објектима које користи управљач јавне железничке инфраструктуре	1. 1 – 31. 1. 2022.	15. 2. 2022.	Обвезник плаћања накнаде за постављање телекомуникационе опреме на земљишту и објектима које користи управљач јавне железничке инфраструктуре јесте правно лице које је власник телекомуникационе опреме. Основица за обрачун накнаде је појединачни уређај, односно за контејнере површина земљишта изражена у метрима квадратним, односно за стуб висина изражена у метрима

Актуелни статистички подаци на дан 25. 1. 2021. године

1 Просечна месечна зарада по запосленом

Просечна зарада	Објављена	Бруто	Нето
Децембар 2020. године	25. 2. 2021.	90.849,00	66.092,00
Јануар 2021. године	25. 3. 2021.	87.058,00	63.109,00
Фебруар 2021. године	26. 4. 2021.	85.864,00	62.280,00
Март 2021. године	25. 5. 2021.	89.894,00	65.289,00
Април 2021. године	25. 6. 2021.	89.582,00	64.948,00
Мај 2021. године	25. 7. 2021.	89.720,00	65.025,00
Јун 2021. године	25. 8. 2021.	89.793,00	65.070,00
Јул 2021. године	24. 9. 2021.	89.330,00	64.731,00
Август 2021. године	25. 10. 2021.	89.202,00	64.639,00
Септембар 2021. године	25. 11. 2021.	89.980,00	65.218,00
Октобар 2021. године	24. 12. 2021.	91.132,00	66.048,00
Новембар 2021. године	25. 1. 2022.	95.312,00	69.136,00

2 Доприноси за социјално осигурање

2.1 Стопе доприноса

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање од 1. јануара 2022. године:

Врста доприноса	На терет запосленог	На терет послодавца	Укупно
Укупно	19,90%	16,15%	36,05%
За пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	11,00%	25,00%
За здравствено осигурање	5,15%	5,15%	10,30%
За осигурање од незапослености	0,75%	0%	0,75%

2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса

Најнижа месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи **30.880 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2022. године, а важиће до 31. децембра 2022. године.

2.3 Највиша основица за обрачун доприноса

Месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи највише **441.400 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2022. године, а важиће до 31. децембра 2022. године.

3 Минимална зарада

Месец у 2022. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец
Јануар	168	201,22	33.804,96
Фебруар	160	201,22	32.195,20
Март	184	201,22	37.024,48
Април	168	201,22	33.804,96
Мај	176	201,22	35.414,72
Јун	176	201,22	35.414,72
Јул	168	201,22	33.804,96
Август	184	201,22	37.024,48
Септембар	176	201,22	35.414,72
Октобар	168	201,22	33.804,96
Новембар	176	201,22	35.414,72
Децембар	176	201,22	35.414,72

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор и топлог оброка, као и за износ увећане зараде за минули рад за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за преко-времени рад.

4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом

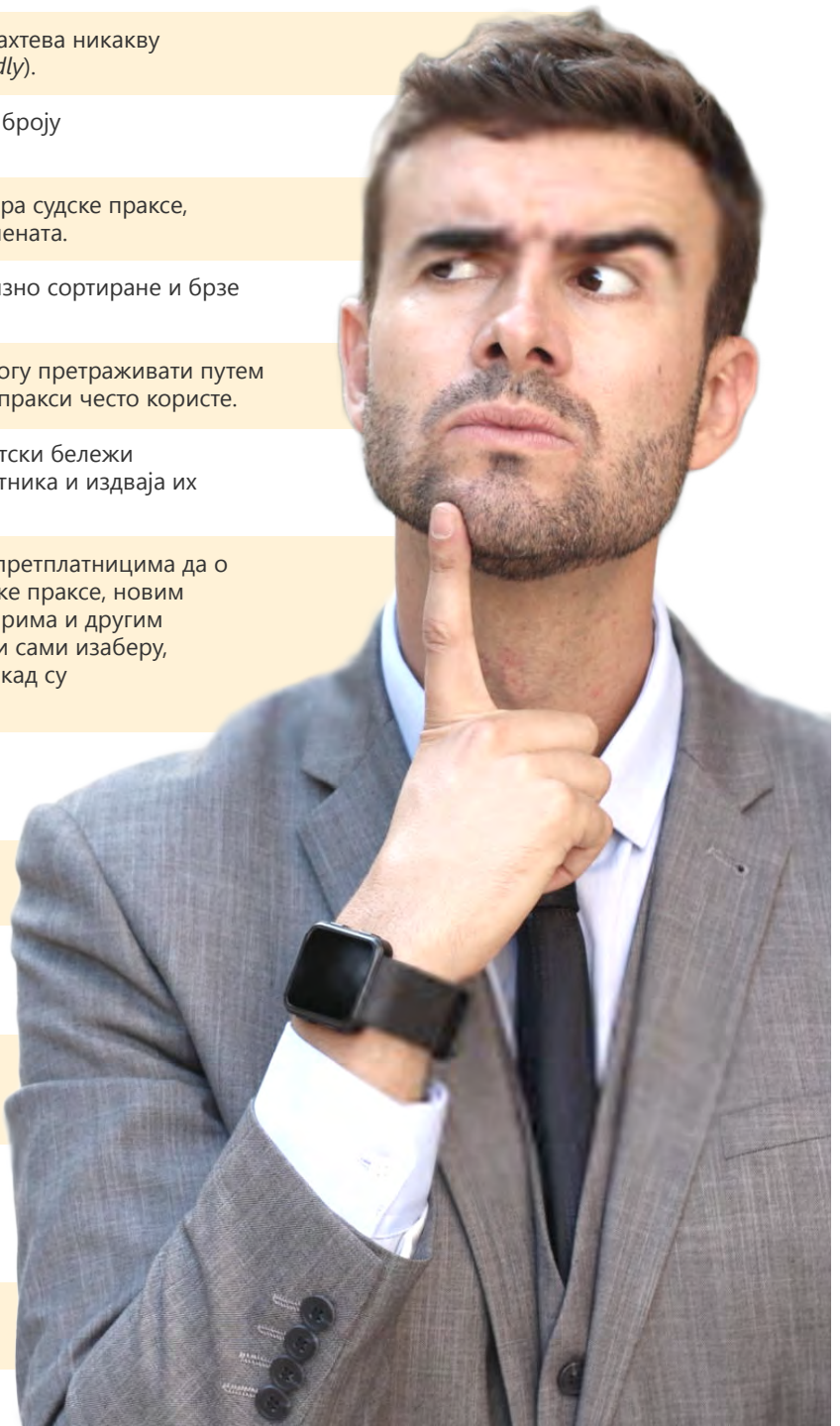
Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом по особи са инвалидитетом коју није запослио послодавац уплаћује приликом исплате зарада за текући месец, а **најкасније до 5. у наредном месецу**.

Месец у 2021. години	Износ учешћа
Јануар 2021. године	42.100,50
Фебруар 2021. године	45.424,50
Март 2021. године	43.529,00
Април 2021. године	42.932,00
Мај 2021. године	44.947,00
Јун 2021. године	44.791,00
Јул 2021. године	44.860,00
Август 2021. године	44.896,50
Септембар 2021. године	44.665,00
Октобар 2021. године	44.601,00
Новембар 2021. године	44.990,00
Децембар 2021. године	45.566,00
Јануар 2022. године	47.656,00

Зашто баш PROPISI.NET?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, новим примерима судске праксе, новим правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које претплатници сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што се једним кликом могу ископирати текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова добијају већ понуђени резултати.

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси: НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

СТАТИСТИКА